

SLOVENSKI GOSPODAR

Iz haja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32—, polletno
Din 16—, četrstveno Din 9—, ino-
zemstvo Din 64—.
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000—, pol strani Din 1000—,
četrt strani Din 500—, 1/8 strani
Din 250—, 1/16 strani Din 125—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1—.

Golobček z vejico miru, obdan od jeklenega gozda bajonetov.

Nemirno ozračje je ležalo nad svetom vse preteklo leto. Ves čas je vladalo moreče in dušeče vzdušje, prenapolnjeno električne napetosti. Sile, sprošcene vse vezanosti, ki jo nalaga načelo pravičnosti in ozir na sklenjene pogodbe, so izsule v obliki vojne na ljudi vse grozote morenja, pustošenja, ugonabljanja. Ob gromenju topov se je preteklo leto rodilo, ob gromenju topov je leglo v svoj grob, ki ga čas kopanje večnost. Ob začetku mu je kot budnica donelo gromenje topov v Abesiniji, ob koncu pa so mu večernico zapeli z gromkim glasom topovi državljanske vojne v Španiji. Tragedija (žalostiga) dveh narodov je spremljala njegov potek. V Abesiniji se je narod, ki je že stoletja imel lastno narodno državo, boril z izredno hrabrostjo, pa z nedostatnimi gmotnimi in tehničnimi sredstvi za svojo neodvisnost. Propadel je proti ogromni številčni in tehnični premoči. V Španiji pa je meseca julija izbruhnila ter še vedno divja državljanska vojna z vsemi grozotami sovraštva, morenja in pustošenja.

Dve državi vojne vihre.

Obe vojni sta — in to je bila velika sreča za svet — ostali omejeni na ozemlje, kjer sta izbruhnili. Osvajanje Abesinije po Italiji sicer Angležem ni bilo všeč. Toda Anglia ni bila pripravljena, da bi dejavno posegla v abesinsko-italijanski spor. Njene bojne ladje so bile ob začetku spora zbrane v Sredozemskem morju, toda streliva so imele samo za pol ure. Sedaj pa se Anglia z naglico oborožuje, njene tovarne delajo s polno paro za oboroževalne svrhe. Ker Abesinija ni bila dovolj opremljena ne z orožjem ne s strelivom, ne z drugim prepotrebним blagom, se je mogla Italiji ustavljati samo 7 mesecev, od oktobra 1935 do maja 1936. Državljanska vojna v Španiji že traja pol leta in ni videti, da bi se kmalu končala. Razlog je v tem, ker dobivata obe dve vojuči se stranki veliko podporo v vojaštvu in najmodernejšem orožju od drugih držav. Evropa se sicer ne vtika v notranjo vojno v Španiji, ker je načelno »nevtralna« (nepristranska). Dejansko pa se v Španiji vrši boj med dvema diktaturama: med boljševiško diktaturo na eni strani in med fašistično-narodnosocialistično diktaturo na drugi strani. Boljševiška svetovna metropola Moskva pošilja svojim somišljenikom v Španiji v pomoč vojake-prostovoljce in najmodernejše orožje na kopnem in v zraku, črni in zlasti

rjavi fašizem pa pošilja isto pomoč narodni vojski v Španiji.

Žarišče vojne nevarnosti.

Abesinsko-italijanska vojna, kakor tudi notranja vojna v Španiji sta, da se poslužimo Stalinovega izraza, le dve »epizodi« (dva vmesna, bolj postranska dogodka). Po mnenju ruskega boljševiškega diktatorja, izraženem v pogovoru z Američanom Howardom, »imamo dve žarišči vojne nevarnosti: eno je na Daljnem vzhodu, v japonskem pasu. Drugo je v Evropi, v nemškem pasu. Težko je reči, katero je bolj grozeče; na obeh krajinah tli.« Ves zunanje-političen napor Evrope je usmerjen v pravcu ohranitve miru. Tej od vseh narodov zaželeni svrhi naj bi služile mednarodne pogodbe. Bile bi res jamstvo miru, ako bi se spoštovalo. Roosevelt, z ogromno večino v novemburu na novo izvoljeni predsednik Zedinjenih držav, je na vseameriškem kongresu v Buenos-Airesu (v Argentini) početkom decembra po pravici izjavil, da je predpogoja za ohranitev miru spoštovanje pogodb. Kjer so pogodbe samo krpa papirja, ki se ali samovoljno raztrga ali pa s čim drugim popiše, je porušena najtrdnejša podlaga za mirno sožitje narodov.

Jamstvo miru: pogodba ali orožje?

Nemčija je 1. 1935 preko in proti določilom versajske mirovine pogodbu vpeljala splošno vojaško dolžnost. Lani je bila potepiana lokarnska pogodba, ki zajamčuje Franciji njeno vzhodno mejo, ter je 7. in 8. marca vkorakalo nemško vojaštvo v nemško ozemlje v Porenju. Odgovor Francije na tako postopanje Nemčije je bila pogodba Francije z Rusijo. Za francosko poslansko zbornico je to pogodbo tudi sprejel francoski senat, in sicer z veliko večino 231 glasov proti 52. S sprejetjem franc.-ruske pogodbe o medsebojni pomoči, je rekel Stalin, »so prijatelji miru dosegli nov uspeh.« V take uspehe pa ni pravega zaupanja. Večje zaupanje se stavi v lastno moč in pripravljenost. Vse

države se oborožujejo vedno bolj in bolj. Anglija si je v to svrhu zagotovila zelo velike kredite. Francija je podržavila svojo oboroževalno industrijo ter name-rava svoj trdnjavski pas proti Nemčiji podaljšati tudi na belgijski meji. Rusija je prvorstno oborožena ter ima najmočnejše zračno brodovje na svetu. Nemčija se oborožuje z mrzlično naglico. Od začetka 1933 do konca 1935 je izdala po angleških računih za oboroževalne namene okoli 1600 milijonov funtov (1 funt je več ko 200 dinarjev). Ali bo država zmogla to strašno breme? Čehoslovaška se je proti javnim in prikritim grožnjem Nemčije zavarovala s pravim trdnjavskim obročem. Kako oborožena je Italija, je pokazala njena vojna v Abesiniji. Mussolini je zadel pravo, ko je položaj v Evropi nedavno tako-le označil: »Evropa je golobček z oljčno vejico miru v kljunu, toda obdan vsenaokrog od jeklenega gozda bajonetov.«

Opomin sv. Očeta.

O tem položaju v Evropi in na svetu je vodil račun tudi sv. Oče Pij XI., ko je dan pred Božičem s svoje bolniške sobe naslovil v svojem govoru opomin na vse merodajne činitelje na svetu. Božja volja, tako poudarja sv. Oče, je volja miru. Proti tej volji pa se bori hudobna volja mnogih, ki so zašli na slabu pota. Ti povzročajo številna zla in hudobije, ki ležijo na človeštvu, na državah in na cerkvi. Vedno sem opozarjal, izjavlja papež, na velike grozče nevarnosti, pozival k budnosti, k delu in k skupnemu nastopu vseh, ki so dobre volje, proti onim agitacijam in soyražnim silam, ki izpodkopujejo najvišje vrednote človeške družbe, družine in posameznika. Pred vsem pa sem svaril in pokazoval na edina sredstva, ki morajo odpomoči in prineseti zdravje, to so resnica, pravica in bratska ljubezen do bližnjega. Končno je naslovil sv. Oče v svojem božičnem govoru, ki ga je radio ponesel po celiem svetu, na vse vladarje in narode sveta nov, še bolj goreč in topel opomin k miru. Da mir ohranijo tam, kjer še vlada in obstaja, in da mir obnovijo, kjer je še samo bolestenski spomin in žalostno, do sedaj neizpolnjeno upanje.

V NAŠI DRŽAVI.

Dr. Stojadinovič-Koroščeva vlada za gospodarski dvig v naši državi. Naša vlada je sklenila v minulem letu 10 trgovin-

skih pogodb z raznimi državami in ima z njimi tudi reden plačilni prostor. Trgovinske pogodbe so bile sklenjene s: Španijo 15. maja, z Grčijo 22. avgusta, z Romunijo 11. septembra (petrolej in baker), z Nizozemsko in Italijo 25. septembra, s Turčijo 26. oktobra, s Češkoslovaško 10. novembra, z Veliko Britanijo 27. novembra, in končno s Francijo in Madžarsko

Možje,
fantje,
žene,
dekleta,
mladina

vsakdo hoče prvi čitati Slov. gospodarja
ko pride v hišo. Kdo se sedaj briga za to
da bo tudi pravočasno plačan za vse leta
1937? Vsi!

8. in 17. decembra. Razven omenjenih pogodb je bilo v minulem letu več sestankov gospodarskega sveta Male zveze, Balkanske zveze in mešanih gospodarskih odborov z drugimi državami. Radi tolikega gospodarskega dela beležimo v letu 1936 v naši državi znatno zboljšanje v gospodarskem oziru, ki daje upanje, da bo prišlo v letu 1937 še do veliko večjega napredka.

Krog pogodbe o nenapadanju med našo državo in Bolgarijo. Odnošaji med Jugoslavijo in Bolgarijo stopajo v odločilno razdobje in smo tik pred sklenitvijo pogodbe o prijateljstvu in o nenapadanju med obema državama. Pogajanja za sklenitev prijateljske pogodbe med Bolgarijo in Jugoslavijo so pričela že v začetku leta 1936. Ko se je vračal bolgarski kralj Boris spomladi leta 1936 iz Rima preko naše države, se je sestal na Bledu s knezom namestnikom Pavlom. Pozneje so se nadaljevala pogajanja v Belgradu, ko se je predsednik bolgarske vlade Kjoseivanov na povratku iz Ženeve meseca septembra ustavil v naši prestolici in je imel daljše razgovore z našim zunanjim ministrom dr. Stojadinovičem. Tretji važni sestanek v tej zvezi se je vršil v dvoru kralja Borisa v bližini Plovdiva, kjer je sprejel bolgarski kralj dr. Stojadinovič, ko se je vračal s poseta na Turškem. Na omenjenih sestankih so bila rešena glavna vprašanja glede pogodbe, ki bo kmalu zaključena in podpisana.

Državne šolnine ni na zasebnih šolah. Davčni oddelek finančnega ministrstva je odločil, da za obisk zasebnih šol ne glede na to, ali imajo pravico javnosti ali ne, ni treba plačati državne šolnine.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Gospodarske stiske Nemčije. Znano je, da je sklenila Nemčija takozvano »petletko«. V tej dobi se hočejo Nemci toliko osamosvojiti, da bo nemška industrija vse, kar rabijo Nemci za življeno, proizvajala doma. Predsednik odbora, ki vodi petletko, je neizprosn pruski ministrski predsednik general Göring. Za dosego gospodarske osamosvojtve Nemčije je začel Göring brezbožirno izvajati nove odredbe. Predpisani je poseben jedilni list, katerega se mora vsak Nemec strogo držati. Ta jedilni list predvideva med tednom več postnih dnevov, da bi si Nemci prihranili izdatke za meso. Kruh in živila se izdajajo na karte, kakor pri nas med

Vse vrste štampiljk
za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor
in Ptuj.

vetovno vojno. Kmetom živila rekvirajo. Časopisje celega sveta piše o tem, la Nemci stradajo. Angleži ponujajo Nemcem pomoč v večjem posojilu pod pogojem, da se popolnoma umaknejo iz Španije.

Državljanska vojna na Španskem se ne premakne z mrtve točke, na kateri se je usidrala nekaj tednov pred božičnimi prazniki. Nacijonalni general Franco ne more Madrida čisto zavzeti; rdeča milica pa tudi ne beleži nikakih znatnejših uspehov. Po španskih bojiščih se že dalje časa ne borijo več med seboj Španci, ampak protiboljševiki in komunisti iz vseh evropskih držav. Rdeča milica, ki je pod vodstvom ruskih generalov, obstaja iz komunističnih prostovoljcev in beguncov iz Rusije, Nemčije, Belgije in Francije. Francovo armado pa tvorijo nemški ter italijanski dobrovoljci in Marokanci. Res čisto španska armada pa je bila že stoljetja najslabša na celiem svetu in je izgubila vse vojne. Španski častnik je lahko postal le plemič. Vsak častnik je imel visoko plačo. Dve tretjini vojnega proračuna sta odpadli na plače častnikom in podoficirjem. Ob pričetku še danes trajajoče državljanske vojne je bil v španski armadi general na 538 vojakov, na 10 vojakov stotnik, na 8 poročnik in na 6 podoficir. Z mirno vestjo lahko trdim, če bi se v špansko državljansko vojno ne bile vmešale razne tuje države, bi je že bilo davno konec, ker današnji Španec je vse drugo, le vojak ne!

Španska rdeča milica je pričela po russkem nasvetu boj s psi volčnjaki. Najnovejša poročila s španskih bojišč pravijo, da so začeli rdeči pošiljati v prve vrste izborno za napad izurjene pse-volčnjake,

„Slov. Gospodar“ stane:
četrletno Din 9.—
polletno Din 16.—
celoletno Din 32.—

ki poslušajo na ruske ukaze. Volčnjaki se priplazijo čisto tiho pred prednje straže, ali pa do streških jarkov, potem pa se iznenada zaženejo borcem v prvih črteh za goltance. Na par točkah so bile nacionalistične čete radi napada podivjanih psov tako presenečene, da jim je odrekla duha prisotnost in so se umaknile. Zgodovina človeštva ne pozna, da bi bili kdaj v vojnah uporabljali pse. Cesari izumili doslej še nikdo, to so storili russki boljševiki, da so izvezbali volčnjake za bojne napade.

Kako tolmači Amerika nevmešavanje v špansko klanje. Razne tvrdke Združenih ameriških držav zalagajo med seboj se vojskujoče Špance z letali. Ameriška vlada v Washingtonu je prejela od raznih strani proteste zaradi izvoza letal v Španijo. Na te ugovore izjavljajo ameriški vladni krogi, da nimajo nobene zatonske opore, po kateri bi zamogli izvoz vojnega materijala prepovedati. Ameriški zakon o nevtralnosti določa, da je zavarovan izvoz orožja in vojnih potrebsčin v vojskujoče se države. Glede Španije pa ne gre za vojno med dvema državama, ampak za državljanovo klanje v eni sami državi. Ako bi hotela Amerika prepovedati izvoz vojnih potrebsčin v Španijo, bi bi moralna prej spremeniti zakon in to bi lahko storil samo ameriški kongres ali parlament, ki se bo sestal enkrat meseca januarja.

Ples v adventu. »Istina«, list za katoliško prosveto in socialno pravico, ki izhaja v Sušaku, piše v svoji božični številki za leto 1936 naslednje: »Cerkev prepoveduje ples v adventu. Cerkev poslušati je dolžan vsak kristjan, ker sv. pismo pravi: »Kdor cerkve ne posluša, naj bo kakor brezbožnik.« Toda nekateri Suščani prezirajo to zapoved in s tem kažejo, da nimajo niti najpreprostega pojma dostojnosti, da bi spoštovali versko prepričanje ljudstva, na čigar račun in med katerim žive in kateremu so se odtujili. Dobro pa je navesti dejstva in resnico o tem, kdo, kdaj in kje pleše, ker samo resnica more koristiti: 1. decembra. Priredila je Sokolska župa Sušak-Reka v sokolski dvorani akademijo s plesom. — 8. decembra. Priredil je Jugoslovanski narodni pokret v sokolski dvorani čajanko s plesom. — 13. decembra. Priredilo je sokolsko društvo Sušak čajanko s plesom. — 20. decembra. Priredilo je Združenje dijakov državne trgovske akademije v sokolski dvorani čajanko s plesom. Isti dan je priredilo sokolsko društvo Trsat čajanko s plesom v čitalnici na Trsatu, torej nasproti same trsatske cerkve. Isto član je tudi bila v hotelu Kontinental čajanka s plesom. — Samo puntajmo mladino proti cerkvenim zapove-

dim, če jč razkristjanimo ter tako pravimo za komunizem!« Tako sušaska »Istina«. Dobro bi bilo, da bi kdo sestavil koledar plesnih prireditev v adventnem času v Sloviji, da bi se videlo, kateri so tisti, i pri nas odtujejo mladino veri in cerkv. ter jo vodijo na pot lahkomilnosti.

Proti nesramni knjigi. V lanskem poletju je izšla v največjem mestu Južne Amerike, v Buenos Airesu, glavnem mestu Argentine, knjiga z imenom »Tumulto«. Spisal jo je neki socialist z imenom Portogalo. Knjiga je po vsebinu takšna, da je v javnosti upravičila svoj naslov: vzbudila je tumult. Z drznostjo, ki je svojska marksističnemu svetovnemu nazoru, zasmehuje vse, kar je ljudstvu drago in svestno: vero, narod in domovino. Snovno izhaja knjiga iz veličastnega svetovnega evharističnega kongresa, ki je bil pred dvema letoma v Buenos Airesu in čigar veličastni potek je občudoval svet. Socialistični pisatelj se o tej veličastni manifestaciji vere v Kristusa, Zveličarja sveta, izraža z uprav bogokletnimi besedami. Skladno izhodiščem se vse vsebina knjige razvija v nesramen zasmeh verskih svetinj, cerkvenih ustanov, domovinskih idealov in vše nesramnejši opis spolnih umazanij. Knjiga bi bila ostala, ker je v književnem oziru brez vsake vrednosti, neopažena, da ji ni prisodilo književno sodišče, ki ga je mesto ustanovilo pred 3 leti za oceno in nagrado najboljšega književnega dela, prvo oceno s primerno na-

Tako piše mnogoletni naročnik Slov. gospodarja: Denarnica se mi je posušila, toda če bi se mi tudi roka posušila, zvest bom ostal svojemu listu Slov. gospodarju!

do. To je dalo povod, da je javnost segla po tej knjigi. Komaj so ljudje prebrali nekaj strani, so knjigo z nevoljo odložili. Katoličani so uprizorili javne proteste zoper knjigo. Katoliškim listom in društvo so se pridružile razne narodne organizacije. Tako je postala državna oblast pozorna na knjigo. Vsled vedno bolj rastoče razburjenosti meščanov je državni pravnik knjigo zaplenil. Člani književnega mestnega sodišča so večinoma izjavili, da knjige, ki so ji prisodili nagrado, sploh niso čitali; zanesli so se na poročilo referenta, nekega socialista. Posledica je bila, da se je izvršitev sklepa književnega razsodišča suspendirala. Tako je odločnost katoličanov spravila iz javnosti knjigo, ki pod plaščem umetnosti širi brezboščvo ter opisuje spolne svinjarije. Tudi med nami bi bila taka odločnost na mestu, saj se tudi v našem narodu pod kri-

ko umetnosti in lepe književnosti razširjuje prezir in zasmeh verskih svetinj in zapeljevanje v spolno nemoralnost.

Komunistični tisk. V Zvezi s svetovno razstavo katoliškega tiska v Rimu je bila prirejena v papeškem »Ruskem zavodu« razstava komunističnega tiska. Razstava je med drugim nudila te-te podatke o komunističnem tisku: Časopis »Brezbožnik« ima naklado 1,300.000 iztisov, ostali ruski brezbožni časopisi naklado 67.900. V 4000 krajih — v raznih državah — izhaja v 86 jezikih v nakladi 37.000.000 več ko 10.000 komunističnih propagandnih listov. V Argentini se tiska 240 komunističnih časopisov v španskem jeziku, 420 pa v drugih jezikih. V Španiji je bilo osnovanih od začetka republike 18 podjetij za revolucionarno in komunistično književnost. V Londonu obstoji 93 središč za komunistično propagando. V Zedinjenih državah Sev. Amerike izhaja 35 komunističnih listov v raznih jezikih in stalno okoli 400 letakov, kajih se nekateri tiskajo v nakladi nekoliko stotisočev. Komunistična propaganda torej razpolaga z zelo razširjenim tiskom. Vse po nalogu in plačilu Moskve.

Ljubnjem s koli in sta mu prizadjala zgoraj omenjene hude poškodbe. Mihail Božič, 21letni posestniški sin iz Šentjungerte pri Galiciji, je dobil pred neko gostilno od moškega udarec s sabljo po levi roki in ima pr sekane kite. Naraks Jože, 30letni posestniški sin iz Ložnice pri Žalcu, si je pri vožnji gnoja zlomil levo nogo. — Alojzij Bračun, 26letni delavec iz Brezna pri Humu ob Sotli, je padel v neko jamo in si je zlomil nogo.

Nesreča kolesarja. Na Šmartinski cesti v Ljubljani se je peljal na kolesu 38letni šolski upravitelj g. Peter Horn. Na oledeneli cesti mu je spodrsnilo kolo, padel je in si zlomil levo novo v kolku. Reševalci so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Razne požarne nesreče. V Nasipni ulici na Pobrežju pri Mariboru je uničil nočni in najbrž podtaknjen požar posestniku Vincencu Uhlerju svinjske in živinske hlevne. Gasilci iz Pobrežja in Maribora so imeli zelo težavno delo radi hudega mraza ter pomanjkanja vode. Vodo so morali vleči po ceveh 800 m na dolgo. Uhler je oškodovan po požarni nesreči za 55.000 Din. — V Čretu pri Slivnici je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje posestnici Kunigundi Domadenik. Zgoreli sta tudi krava in svinja. Ogenj je nastal vsled iskre, katera je zaneslo iz dimnika na slavnato streho, ki se je užgala in je šlo celo poslopje. — 1200 Din škode je povzročil požar v Celju v Gospodski ulici čevljarskemu mojstru Francu Plevčaku. Požar se je razširil iz peči po sobi in je zgorelo za zgoraj omenjeno svoto perila in raznih drugih predmetov. — V noči od Novega leta na soboto je izbruhnil požar v Metliki na pristavi na Komenskem hribu. Na pristavi je imelo osem gospodarjev shranjeno seno, slamo ter razno orodje. Gasilci so se omejili le na omejitev ognja, od katerega je bila ogrožena cela Metlika. Požarna škode je zelo velika. Le nekateri pogorelci so bili zavarovani. Požar je bil podtaknjen.

Pazne novice.

Županska zveza zopet pozivljena. Na ustanovnem občnem zboru Županske zveze je bil izvoljen za predsednika župan iz Nevelj pri Kamniku g. Nande Novak, ki je že bil predsednik zveze od leta 1927 do njenega razpusta. G. Novak je eden najbolj zmožnih naših županov, ki je pretrpel pod JNS režimom huda preganjanja in to samo radi tega, ker je stal neomajno trdno v dr. Koroščevih vrstah. G. Novaku iskreno častitamo k izvolitvi za predsednika Županske zveze, ker mu je z njo dano vsaj nekaj zadoščenja za vse krivice, s katerimi je bil bičan kot pravi krščanski mož iz Gorenjske.

Znatno povečanje posesti Vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Banovina je kupila za 3 milijone Din sosedni Racerdvor, ki je bil doslej last benediktinskega samostana v Admontu v Avstriji. Kupljena posest, s katero bo znatno razširjeno imanje vinarske šole, meri 57 ha. Od tega obsega odpade 6 ha na vinograde, 13 ha na gozdove, 21 ha na njive, 14 ha na travnike in 3 ha na sadovnjake. Nakup Racerdvora ni največjega pomena samo za vinarsko šolo, ampak tudi za celi Ma-

NOVICE

Osebne vesti.

Smrt za Slovence zaslужnega moža. V starosti 80 let je preminul v Ljubljani g. profesor Anton Novak, ki je oče slovenske stenografije. Rodil se je leta 1856 v Mengšu na Gorenjskem. Po z odličnim uspehom končani gimnaziji se je posvetil jezikoslovju, katerega je študiral na Dunaju in je služboval pozneje kot profesor na Kranjskem. Nevenljive zasluge si je pridobil za Slovence, ker nam je priredil stenografijo. Rajni je bil neustrašen narodnjak ter pravi krščanski mož, ki je zvesto izpolneval cerkvene dolžnosti. Najmu ostane med Slovenci ohranjen časten in hvaležen spomin!

Nesreča.

Nepreviden drsalc. Friderik Marek, 12letni sinko gostilničarja, se je drsal v Mariboru s tovariši po levem bregu Drave, ki je radi hudega mraza daleč zamrzljena. Fant se je upal predaleč in je padel v Dravo. K sreči se je oprijel ledene plošče in ves premražen kljal na pomoč. Poklicani reševalci so fanta rešili s plošče in ga prepeljali na dom.

Motociklistična nesreča. V Št. Janžu pri Slovenjgradcu ima trgovino Vinko Jamnik. Omenjeni se je vračal iz Dravogradca proti domu na motornem kolesu po ozki ter ovinkov polni cesti ob Mislinji. Pri nenadnem srečanju z vozom je opazil pred seboj 82 letno Marijo Skrubę, ki je nesla svojemu sinu kosilo. Zavrl je vozilo, a kljub temu je podrl starko in zadel ob voz. Jamnik je obležal nezavesten na cesti s prebito lobanjo in z drugimi poškodbami. Stara ženica ima le lažje praski na glavi in zlomljeno roko. Poškodovanca so odpeljali v bolnico v Slovenjgradec.

Otok smrtno ponesrečil. V mariborsko bolnico so spravili pet pol leta starega

Drečka Ferk s počeno lobanjo. Fantek je padel v Žerjavu po strmem pobočju in je priletel z glavo ob kamen. Otroku v bolnici niso mogli pomagati in je podlegel poskodi.

Stroj je odtrgal roko v komolcu 26letnemu delavcu Zorku Kopaču v Ehrlichovi tovarni v Mariboru.

S kropom se opekel po celem telesu. Z opeklinami po celem telesu je bil oddan v ptujsko bolnico kočar Anton Topolovec iz Velikega Okiča. Ko je nesel poln lonec kropa, mu je spodrsnilo, da je padel in se polil.

V zadnjem hipu preprečena eksplozija bencina. Osebni avto Franca Mlinarja je pripeljal po cesti od Sv. Marjete proti Ptiju. V bližini Budine se je vnel motor. Šofer Kogovšek je obdržal toliko duh prisotnosti, da je hitro zaustavil voz, zaprl dotok bencina do motorja, odprl vrata in spravil na prosto štiri osebe, ki so bile v avtomobilu. Ko je bil avto izpraznjen, so ga objeli plameni in je zgorelo vse, kar je bilo gorljivega. Šofer je otel dve pneumatiki in bencinski tank, v katerem je bilo 30 l bencina, ter je na ta način preprečil eksplozijo. Škoda znaša 30.000 Din.

Rešitelj si zlomil novo. Jakob Stamol, 36letni brezposelnih natakar brez stalnega bivališča, je opazil na cesti v Braslovčah neko žensko, ki je bila v nevarnosti, da bi jo povozil avto. Skočil je proti ženski, jo rešil, pač pa je njega podrl drveči avtomobil in mu je zlomil desno nogo.

Po pomoč v celjsko bolnico so se zatekli proti koncu minulega tedna tile poškodovanci: Jožek Podkrajšek, 9letni dninarjev sinko iz Dramelj. Fantek se je igral pri stroju za rez pri posestniku Fr. Kačičniku v Št. Ilju pri Dramljah. Stroga je zagrabil in mu je zmečkal štiri prste na levi roki. Ivan Hudej, 31letni posestnik sin iz Tera pri Ljubnem, ima zlomljeno evo roko ter poškodbe na glavi in po celem telesu. Na povratku proti domu sta ga napadla v Teru nek posestnikov sin in neki dinar iz Ivanja pri

Sv. oče Pij XI. je smrtno-nevarno bolan.

ribor. Šola bo namreč nekaj od zemljišča razparcelirala in prodala stavbišča.

Falska elektrika na severni meji. Mariborsko mestno električno podjetje je pričelo 16. novembra z gradnjo daljnovidja v Svečino, kjer je kupila banovina grad benediktincev, kamor pride gospodinjska šola. Daljnovod, ki gre na 12 km, je bil dograjen 31. decembra in je ta dan ob 10. uri dopoldne zagorela v Svečini prva električna luč v transformatorju. V svečinskem gradu še ni dogotovljena napeljava in bodo imeli tamkaj šele v par dneh električno razsvetljavo. Z daljnovidom od Kamnice do Svečine so oskrbljena vsa naselja ob tej progi z elektriko. Napeljava toka bo podaljšana do Pesnice in bo segla do št. Lenarta v Slovgoricah.

Kaj se mladini nudi? Liberalni kmetijci vzgajajo kmečko mladino z uprizarjan-

Predsednik Županske zveze Nande Novak.

njem gledaliških iger, kakor je »Vaška Venera«. Da bi mladim gledalcem ne postalo ob gledanju istih vaških Vener dolgočasno, so jim kmetijci oskrbeli sprembo z »Vdovo Rošljinko«. Tej komediji, ki jo je pred leti izdal Cvetko Golar, se je v moralnem pogledu mnogo prigovarjalo. Preko vseh teh protestov je šla Kmetska matica, ki jo izdajajo kmetijci in ki je letos med svojimi širimi knjigami tudi izdala »Vdovo Rošljinko«. Baje kaže ta igra, kakor poudarja »Kmetski list« (30. decembra), »življensko silo« podeželskega človeka. Ako bodo vaške Venere in vdove Rošljinke primer morale za podeželskega človeka, bo njegova življenska sila kmalu opešala. Škoda mladine, ki se ji kažejo takšni moralni vzori. Njena usoda je, da postane žrtev lahkomiselnosti.

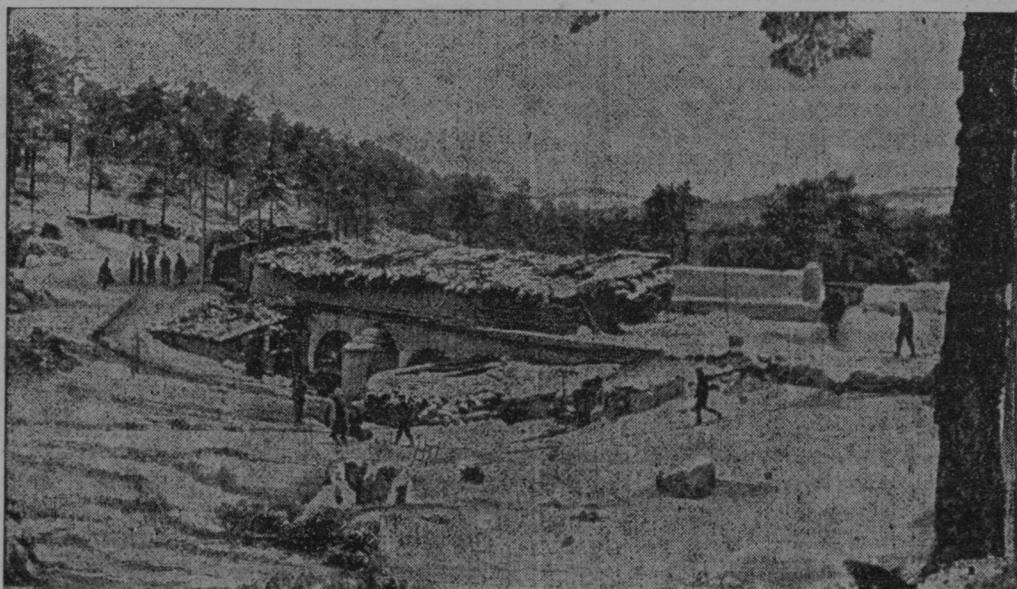
»Domovina« objavlja romane in povedi, v katerih se poleg spolno-ljubezenskih zadev opisujejo zločinski predmeti: kraje, poneverbe, goljufije, laži, natolceanja, kriva pričevanja, krive prisege, podkupovanje, izsiljevanje, ropi, umori itd. Da bi stvar bila bolj zanimiva, se dodaje kajpada detektivska primes. Ali je to črto za mladino? Ali se ne pravi s

takšnim opisovanjem navajati mladega človeka k slabemu? Ali more v mladem človeku ostati še kaj idealnega, če se njegov duh ukvarja s takšnimi predmeti? Mladina brez idealov pa je nesreča ne samo za sebe, marveč tudi za narod. Starše in odgovorne činitelje opozarjam, da takšno črto odstranljajo iz rok svojcev, posebno fantov in deklet.

500dinarski bankovci. Narodna banka je dala 1. januarja 1937 v promet svoj novi bankovec po 500 Din stalne prve izdaje z datumom 6. septembra 1935. Na eni strani bankovca je slika kralja Petra II., na drugi strani ravnega kralja Aleksandra I. Sredi bankovca je dvoglavvi beli orel. Slika bankovca je okrašena z okvirjem. Sklep o izdelavi in izdaji tega bankovca je izšel na predlog Narodne banke na željo, ki so jo že večkrat izrazili naši gospodarski krogi, da pride v promet bankovec v vrednosti med 1000 in 100 Din. Samo po sebi se razume, da izdaja novega bankovca ne pomeni povečanja obtoka, ker se izda samo v zameno za bankovce, ki so že v prometu, ali pa za redno poslovanje banke v skladu z obstoječimi zakonskimi določbami (eskont, lombard, devizni posli in drugo). Z izda-

V rdeči španski armadi se ne bojujejo toliko španci, ampak komunisti iz Nemčije, Italije, Čehoslovaške, Belgije in Rusije.

Na španskih bojiščih je sneg. Na sliki v dimu postojanke na gorovju Gudarrama na prelazu Alto de Leon.

jo tega bankovca je vlada ustregla upravičenim zahtevam gospodarskega sveta za olajšanje denarnega prometa.

Stari nadvojvoda Friderik umrl. Iz Budimpešte so razglasili pred novim letom, da je umrl na svoji posesti bivši nadvojvoda Friderik, nekaj let vrhovni poveljnik avstro-ogrsko vojske v svetovni vojni. Pokojni nadvojvoda je bil rojen 4. 6. 1856 v Velikih Želovicah na Moravskem kot sin nadvojvode Karla Friderika, drugega sina zmagovalca pri Aspernu nadvojvode Karla, česar starejši sin je bil 1. 1895 umrli zmagovalec pri Custozi nadvojvoda Albrecht, ki pa ni zapustil nobenih otrok. Za njim je podedenoval pokojni nadvojvoda Friderik na ozemlju stare avstro-ogrsko monarhije velika posestva, ki so obsegala 154.672 ha zemlje v 55 okoliših s 141 pristavami in 45 gozdnimi revirji. Štiri petine te posesti so bile v nasledstvenih državah ter so bile po končani vojni zaplenjene. Njegovo je bilo tudi veleposestvo Belje pri Osijeku v Jugoslaviji. Med avstro-ogrskim vojaštvom so bile vse njegove dobave vojski pod imenom »Dör gemüse«. V vojaško službo je stopil leta 1871 ter je postal leta 1905 generalni inšpektor. Ob pričetku svetovne vojne je bil imenovan za vrhovnega poveljnika avstro-ogrsko vojske, meseca decembra 1914 pa za maršala. Po smrti cesarja Franca Jožefa I. ga je cesar Karel meseca februarja leta 1917 odstavil kot vrhovnega poveljnika radi nezmožnosti.

Kako redim angorske zajee? Zelo praktična knjiga s slikami po 6 Din. Naročite v Tiskarni sv. Cirila.

Moške, ženske, fantovske in dekliške oblike, perilo, čevlje, se najcenejše kupi v starinarni JULIJA NOVAK, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 20

Obžalovanja vredni slučaji.

Zadeva s ponarejevalnico v Radvanju zavzema večji obseg. Večkrat smo se že bavili z razkrinkano ponarejevalnico za

Pravilo: Vsako leto novo leto, vsako leto nov Slov. gospodar, vsako leto enkrat vso naročnino!

jurje in stotake v Radvanju pri Mariboru radi katere je pod ključem že več oseb, le glavni krivec 69 letni fotograf Franc Rupnik je še na svobodi nekje na Hrvaskem. V zadnjem tednu so predali orožniki v preiskovalni zapor 40 letnega čevljara Franca Majcena s Pobrežja pri Mariboru, o katerem sumijo, da je bil v ožjih stikih s ponarejevalci.

Z devetimi jurji je hotel popihati v Dalmacijo. Elektrotehnik Tihis v Mariboru je poslal svojega 15letnega vajanca z devetimi jurji na pošto. Dečko pa ni izpolnil mojstrovega naročila, ampak se je uvedel v celjski avtobus in je hotel pobegniti v Dalmacijo. Ko fanta ni bilo ob pravem času s pošte, je mojster obvestil policijo, ki je brž dognala, da se pelje z avtobusom v Celje, kjer ga je čakal pri izstopu detektiv. Pri nepridipravu so dobili še ves denar.

Manufakturno blago sta kradla. V trgovino Paš v Mariboru sta se natepla moški ter ženska, ki sta sunila 450 Din vreden kos blaga. Trgovec, ki je hitro opazil, kaka kupca je imel, se je podal s pomočnikom za parčkom in ga je dohitel na Rotovškem trgu. Na policiji so ugotovili, da sta ravno ista dva ukradla trgovcu Pašu pred 14 dnevi 1200 Din vreden kos svile.

Sestim posestnikom so odnesli tatovi po Slovencih goricah zadnje dni 45 kokoši.

Strašno dejanje živčno bolnega očeta. Dne 3. januarja zjutraj se je zgordil v Hrastju-Mota pri Ljutomeru žalosten slučaj obupnosti živčno bolnega očeta. Miroslav Vavpotič, bivši upravitelj pošte v Križevcih pri Ljutomeru, je bival že več mesecev na posestvu svoje žene v Hrastju-Mota, ker je imel bolezenski dopust. V kratkem bi naj bil vpokojen in tega se je bal v prepričanju, da kot višji poštni kontrolor ne bo mogel shajati s pokojnino.

Iz te bojazni je hotel vzeti iz šole svojega sina, ki je obiskoval gimnazijo v Ptaju. Ko se je vrnila Vavpotičeva žena 3. t. m. od rane službe božje, je našla doma moža že mrtvega s prestreljeno glavo, 11-letni sin Mirko pa je še dajal znake življenja. Fanta so naložili in peljali v bolnico v Soboto, kjer ni bil sprejet radi obupnega stanja. Mirko je na poti proti domu umrl. Ravnakar opisano obupno deljanje bolnega četa je globoko pretreslo celo okolico.

Krogla ga je oprasnila. V fantovskem pretepu v Novi vasi pri Ptaju je bilo oddanih več strelov. Ena krogla je oprasnila Franca Črešnika, sina posestnika.

S steklenico po glavi. Konrad Cigelšek, 30letni posestnik z Zgornje Hudinje pri Celju, se je sprel v krčmi z nekim zidarjem. Razljenuteni zidar je pograbil steklenico in je z njo tako močno udaril Cigelška, da mu je prebil lobanje.

Dobrota je sirota. Franc L. iz Sevnice ob Savi, brezposeln mesarski pomočnik, se je izučil mesarske obrti pri mesarju Kraglu v Sevnici. Obolel je in se je združil dalje časa v Ljubljani. Po odpustu iz bolnice se je zatekel za praznike h Kraglovim, kjer so ga gostoljubno sprejeli. Fant je prijaznost svojim gostiteljem poplačal z grdo nehvaležnostjo. Ker je domače razmere pri svojem nekdanjem mojstru prav dobro poznal, je izmaknil ključ, odpril omaro in ukradel iz nje 16.000 Din. Po opravljeni tativini se je poslovil od Kraglovin in se je odpeljal proti Ljubljani, da bi odpril nekje svojo lastno mesarnico. Kakor hitro so Kraglovi opazili tativino, so obvestili žandarmerijo in ta ljubljansko policijo, ki je tička kmalu imela. Aretirani je vse odkrito priznal. Našli so pri njem še 15.633 Din, katere so vrnili lastniku.

Nad domače žvali se je spravil. Manjši posestniki ter rudarji s svojimi hišicami preživljajo v zadnjem času v Zagorju ob Savi hud strah. Še neodkrit zločinec ubija v nočeh po hlevih koze, ovce in svinje.

Nekdanje kazni.

Ko je neki Damiens z žepnim nožem samo lahko ranil Ludovika XV., francoskega kralja, so ga kakor opisuje neki sodobnik, na sledenči grozni način spravili ob življenje: Najprvo so mu z nožem, ki ga je dvignil na kralja, porezali roko, roko so mu nato sežgali, prsi, roke, bedra in meča so mu ščipali z razbeljenimi kleščami, rane so mu nato zalili z vrelim oljem in raztopljenim svincem. Ko se ga je vrelo olje prvič dotaknilo, se je tako zvili, da se mu je železni okov, s katerim je bil pritrjen na mučilno mizo, zariil globoko v meso. Potem so ga zvezali, da ga razčetrilo, k štirim konjem. Krvnikovi pomagači so konje poginali z blcem, sedem ali osemkrat so

Grofov jager.

Povest iz domačih hribov.

Dve sto let je že od tistih mal, kar se je to zgodilo, kar vam bo ta povest pripovedovala.

Bilo je konec julija. Noč je bila soparna. Nad Šmarjem so se nabrali črni oblaki. Zdaj pa zdaj se je zabliskalo in v belem žaru so se zasvetili zidovi slovite Marijine cerkve, ki je stala kakih sto korakov nad krajem.

Vse je spalo. Le v cerkvi je bdeli večna luč. Čuj! Nekaj hodi po cerkvi. Temna, zagrnjena postava je švignila proti oltarju in obstala pred Marijino podobo, ki se leskeče od zlata in dragih kamnov.

Ali je moški? Ali ženska?

Izginila je za oltarjem, prišla z druge strani in odšla h klopfem. Tu se je ulegla.

Zunaj bliska huje in huje. Drug za drugim se bliški vžigajo, da so hribi po nekaj trenutkov razsvetljeni in grozni v tej bledi svetlobi. V daljavi votlo grmi.

»Vraga!« zaškriplje postava na klopi in dviga glavo.

Tedaj je treščil vihar v duri, da so zaječale.

Zdaj je prišel!

Nak! Ni ga še. Veter je. Kako, da ga še ni?

Ura je odbila enajst, četrtn, pol dvanajst. Bliže in bliže je grmelo.

Ali je prav nocoj treba take nevihte! Njega pa ni. Vse bo narobe!

Postava je planila iz klopi in se skrila zadaj za spovednico. Tedaj je udarilo na stranska vrata: enkrat — še enkrat in še tretjič. Ko mačka je švignila postava izza spovednice.

»Ali si ti?« je vprašala. Bil je ženski glas.

»Jaz!« je zunaj odvrnil globok moški glas.

Ženska je s težavo odrinila okovani zapah in odprla. Ta hip se je vžgala svetla kača na nebu in posvetila na moškega, ki je bil zavit v plašč in mu je kapuca skrivala obraz. Za njo se je zapeljal bobneč grom.

»Ti, pustiva!« je sopihala ženska. »Strašno vreme je.«

»Kaj me briga vreme?! Ali te je strah, če male zaropoče?« je moški jezno zagodrnjal.

»Ne. Dolgo pa ne bo in bo prišel mežnar, proti nevihti zvonit. Zalotil naju bo.«

»Tako hitro ne pride. Nevihta je še na oni strani. — Medtem bova že opravila. Na, vzemi piščalko in idi ven na stražo! Če koga zagledaš, zapiskaj — pa močno! Potem beži gor v goščo; pri tistih treh hojkah zgoraj se dobiva.«

»Grmenje bo ljudi zbudilo; nocoj ni varno.«

»Kaj se zdaj umikaš? Prej si me naganjala in vso reč spletla. Zdaj pa jaz ne pustim, ko sva že

Na ogled! Ne hodijo samo ženini na ogled, tudi Slov. gospodar gre, če nam sporočijo naši prijatelji, da je kje hiša, ki ga čaka, da bi ga sprejela! V vašem kraju še je dovolj takih hiš, kamor bi res spadal! Ob praznikih nam sporočite naslove!

Značilno pri tej hudobiji je to, da žival zakolje in jo pusti v hlevu. Doslej je ubil že sedem koz ter ovc in eno svinjo posestniku Kukovici. Kukovica je lopova pri prvem nočnem obisku pregnal in je pritrdil električno žico na zapah hleva, da bi vломilca na ta način ujel. Kljub osiguranju z električno silo sta našla zakonca Kukovica v svinjskem hlevu mrtvo svinjo. Zločinec je elektrinčo žico opazil in jo vrgel na svinjo tako, da jo je ubil. Zagonevnega zlobneža zasleduje žandarmerija z vso vnemo.

Slovenska Krajina.

Vsem, ki ste dobili na ogled »Slovenskega gospodarja«, priporočamo ta katoliški list in si ga le naročite, če sami ne morete, pa skupno s sosedom. List bo v tem letu prinašal vse važnejše novice s Prekmurja.

Sobota. Tu je akademsko društvo »Zavedenost« sestanek. O rabskih Slovencih je predaval predsednik društva g. Eberden Pavel. Pač je bila udeležba zelo mala.

Sobota. Cerkvena vest. Za župnika v Sobotu je imenovan g. Vojkovič Jožef, dosedanji provizor. S tem je zasedel to župnijo najmlajši župnik v Sloveniji, saj je pred par dnevi dopnil 30. rojstni dan. Novemu g. župniku čestitamo in mu želimo na važnem in odgovornem mestu prestolice Slovenske krajine obilno božjega blagoslova in mnogo uspehov v dušnem pastirstvu.

Sv. Sebeščan. Smrtno se je ponesrečil Bokan Jožef iz Prosečke vasi. Po poslu je šel v Sta-

začela. Beži ven in napni oči!«

Potisnil jo je skozi vrata in jih zaklenil za njom. Nato je naglo šel k velikemu oltarju, stopil nanj in zlezel še toliko višje, da je segel do Marijine podobe.

Dež je škrabljal po oknih, veter je pognal kapljice, da so močneje zapljasvale. Dva rezka bliska sta zapored razsvetlila Marijin obraz; bil je videz, da gleda zločinka resno in svareče. Grozno je zabolbel grom in napolnil vso cerkev.

Toda ropar se ni zmenil za nič. Snel je sveti podobi zlato kronico, strgal ji dragoceno tenčico, pograbil še zlato verižico, v katero so bili vtkani cekini, da je bila kakor rožni venec. Potem je drknil nazaj na oltar, skočil na tla in prisluhnil. Hitro se je odločil in šel še k puščici, vzel iz žepa kladivo in dva, trikrat močno udaril po ključavnici, da je izpustila. Dvignil je železni pokrov in s pohlepno roko pobral denar, ki so ga nanosili verniki za Marijino svetišče.

Zunaj je brez prestanka bliskalo in grmelo in dež je v pljusku udarjal po strehi. Ropar je planil k vratom, zaživžgal in zaklical:

»He! Hitro!«

Ko je ženska pritekla, ji je velel:

»Daj ruto, da zavijeva in zaveževa, kar imam, da se kaj ne izgubi!«

Še preden je sama utegnila, ji je strgal ruto, ki jo je imela čez ramena, in jo razgrnil po tleh. Usul je nanjo vse, kar je ngrabil, in zavezal culico.

njevece in ker je zamudil vlak, je šel peš. Šel je čez železniški most in je stopil v prazno in padel 6 m globoko in si razbil glavo. Star je bil 61 let, zavuča ženo in tri otroke. Pripeljali so ga domov in pokopali na domačem pokopališču. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

Sv. Sebeščan. Naša fara ima 1148 faranov, v preteklem letu se je narodilo 33 otrok, 15 milijev smo imeli in 5 porok. Svetih obhajil je bilo 5113 (lani 2500). Večina naših faranov je polleti v svetu, kjer si služi kruh. — V letosnjem letu nameravamo dati poslikati našo cerkev in če bo mogoče tudi narediti uro v cerkveni stolp.

lobirali se bodo prostovoljni prispevki. — Prosvetno društvo je sklenilo, da si bo postavilo lasten društveni dom. Letos bomo naredili 60 tisoč komadov opeke in navozili peseck in šoder. Bog blagoslovil započeto delo!

Uboj. V Veliki Poljani so v neki krčmi zaključevali staro leto. Proti jutru so se vinjeni fantje stepli. Jožef Gjerkesza, 28letni posestnikov sin, je dobil v poboju zabodljaj z nožem v vrat. Zaboden je v kratkem izkravil radi preza žile odvodnice. Ubijalca so po sodnem raztelesenu Gjerkesze prijeli in oddali v zapore okrajnega sodišča v Lendavi.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo priredi na praznik Sv. Treh kraljev dne 6. januarja, popoldne ob pol štirih lepo in poučljivo igro »Križ in sovjetska zvezda«, katera se ponovi v nedeljo 10. januarja. Vsi od blizu in daleč iskreno vabljeni!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 6. januarja, na praznik Sv. Treh kraljev, ponovi naše Prosvetno društvo krasno versko-božično igro »Trije kralji«. Začetek ob treh popoldne v samostanski dvorani. Pridite v obilnem številu farani z domače župnije in farani iz sosednjih far.

Ormož. Katoliško prosvetno društvo v Ormožu ponovi na dan Svetih Treh kraljev Jalenovo dramo »Dom«. Drama prikazuje propadel kmečki dom, ki ga reši samo sinova velika ljubezen do rodne kmečke zemlje. Vsi, ki ste prijatelji lepe igre, vladljivo vabljeni! Igra se vrši ob pol štirih popoldne v dvorani Kletarskega društva.

Sv. Jernej pri Ločah. Naši vrli igralci so nam priredili na Štefanovo lepo igro »Pri fotografu in »Zob za zob«. Predstava je bila odigrana v obče zadovoljstvo občinstva. Častitamo režiserju g. župniku Pavliču. Te zanimive igre so se tudij udeležili naši sosedje, posebno iz Loč in Prihove.

Vojnik. Naše Prosvetno društvo priredi v nedeljo 10. januarja ob treh popoldne v posojil-

nični dvorani v Vojniku nad vse zanimivo in poučno moderno socijalno dramo v sedmih slikah »Boštjan iz predmestja«. Igra nam kaže današnji bedni položaj delavca v velikem tovarniškem predmestju. Kako nevednega delavca vabijo komunisti v svojo stranko in ubijajo vsakogar, ki se jim stavi na pot. Tudi Boštjana, duhovnika, ki je zapustil samostan, da bi pomagal delavcu in ga odvrnil od njegovega ostudnega življenja, ker noče stopiti v komunistično stranko, pred oltarjem. Boštjan nam jasno kaže pot in rešitev danes tako perečih vprašanj. Zato ne zamudite te poučne in zelo zanimive predstave!

Dol pri Hrastniku. Praznike smo lepo preživel. Božična proslava z igro »Veliki prihod« je bila izborne obiskana. Gledalci so imeli utis, kakor da bi res gledali revolucijo. Predavanje Farne univerze prejšnjo nedeljo je poslušala polna dvorana samih odraslih. Dr. Breclj si je vse navzoče osvojil s temperamentnim govorom. Prihodnje predavanje bo 17. januarja. Predaval bo pisatelj Mirko Javornik iz Ljubljane o krvavi revoluciji v Španiji. Predavanje bodo spremljale sklopitične slike. Igralci pripravljajo za predpust veseloigro »Burko o jezičnem dohtarju«. — Pametni ljudje so Novega leta trezno pričakali, nekateri drugi pa pijani. Po predavanju so predsedniki in tajniki vseh prosvetnih

začela. Beži ven in napni oči!«

Potisnil jo je skozi vrata in jih zaklenil za njom. Nato je naglo šel k velikemu oltarju, stopil nanj in zlezel še toliko višje, da je segel do Marijine podobe.

Dež je škrabljal po oknih, veter je pognal kapljice, da so močneje zapljasvale. Dva rezka bliska sta zapored razsvetlila Marijin obraz; bil je videz, da gleda zločinka resno in svareče. Grozno je zabolbel grom in napolnil vso cerkev.

Toda ropar se ni zmenil za nič. Snel je sveti podobi zlato kronico, strgal ji dragoceno tenčico, pograbil še zlato verižico, v katero so bili vtkani cekini, da je bila kakor rožni venec. Potem je drknil nazaj na oltar, skočil na tla in prisluhnil. Hitro se je odločil in šel še k puščici, vzel iz žepa kladivo in dva, trikrat močno udaril po ključavnici, da je izpustila. Dvignil je železni pokrov in s pohlepno roko pobral denar, ki so ga nanosili verniki za Marijino svetišče.

Zunaj je brez prestanka bliskalo in grmelo in dež je v pljusku udarjal po strehi. Ropar je planil k vratom, zaživžgal in zaklical:

»He! Hitro!«

Ko je ženska pritekla, ji je velel:

»Daj ruto, da zavijeva in zaveževa, kar imam, da se kaj ne izgubi!«

Še preden je sama utegnila, ji je strgal ruto, ki jo je imela čez ramena, in jo razgrnil po tleh. Usul je nanjo vse, kar je ngrabil, in zavezal culico.

»Tako, to sva opravila! Zdaj pa naglo odtod, v gozd tja!«

Zaloputnil je cerkvena vrata, potem sta odhitela po dežju, ki je lil kakor iz škafa. Bliski so se kar vezali eden za drugim, grmelo je brez prestanka. Ko sta dospela v gozd, sta iz vasi spodaj začula glasove.

»Čuj! Za nama so.«

»Ne čenčaj! Naju noben hudir ne ulovi več.«

Močno se je zabliskalo in kakih sto korakov pred njima je udarila strela, da sta kar oglušela.

»Ježeš!« je zastokala ženska. »To je strašno vreme!«

»Boljšega si ne moreva želeti,« je mrmral moški; »še pes v takem ne bi hotel za nama in dež ti opere vsako sled.«

Prispela sta blizu onih treh hojk, ki so rastle tesno ena ob drugi iz ene same korenike. Tedaj jima je grozen žar vzel vid, treščilo je in zatulilo, ko da so se peklenska vrata odprla. Strela je udarila v srednjo, najvišjo, hojko in jo razčesnila, oni dve pa sta v hipu zagoreli.

Roparja je vrglo, da sta obležala kakor mrtva. Čez nekoliko časa je moški, ki cule z ugrabljenimi dragocenostmi ni izpustil, dvignil glavo in se skobacal pokonci; kakor pijan se je opotekel. Tudi ženska je skušala vstat, pa se je zopet zgrudila. Ropar ji je pomagal na noge in jo je s trudem zavlekel od gorečega drevja na majhno jaso. Minilo

konji zaman potegnili. Nato so privezali še dva konja. Tudi sedaj ni šlo. Tedaj so sodniki odredili, da mu z noži prerežejo piščali in tako so ga konji lahko razkosali. Pri prvem pogonu so mu odtrgali obe noge in eno roko. Mož je pri tem še živel.

Vojne zadnjih 300 let
Evropske države, ki so se v zadnjih 300 letih zapletle v največ vojn, so Francija, stara Avstrija in Anglija, sledijo Rusija, Pruska, Španija, Turčija, Holandska in Švedska. Prvenstvo ima tedaj Francija. V medsebojne vojne pa so bile najbolj zapletene Francija, Anglija, Španija, Portugalska in Pruska. Med Avstrijo in Francijo je bilo v 76 letih nič manj nego 14 vojn, med

društev videmske dejstvo, da se tega važnega sestanka in občnega zabora udeležijo. — Pod vedenjem vodstva pozrtvovalne gdč. Pograje je tukajšnji Marijin vrtec vprizoril dvakrat zelo priljubljeno mladinsko igro »Petrčkove poslednje sanje« v splošno zadovoljnost. Gdč. Pograjc, ki kaže toliko zanimanja za naše šolske otroke, izrekamo svojo toplo zahvalo! — Knjižnica Prosvetnega društva je otvorjena in nudi obiskovalcem vse polno novih knjig, kakor n. primer Karl Mayeve spise, Dušico, Gladiatorje itd. itd. Tako boste preskrbljeni z lepim in zanimivim čivom za dolge zimske večere. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne. Pridite!

Sklepni u kupčije pri prodajalcu.

Les, ki ga nameravamo prodati, mora biti dobro precenjen. Navadno cenitev ni posel, ki gre kmetom dobro od rok. Vedeti moramo, kake sortimente bo dal les, to je, kaki izdelki se bodo dobili iz njega in kako ceno imajo poedini sortimenti na bližnjem trgu. Od te cene odbijemo stroške proizvodnje (sekanja, podelave, spravljanja in dovoza na trg), pa imamo ceno lesa na panju.

Kako postopamo pri prodaji stoječega lesa »na mero«? Les, ko ga kupec poseka in podela v razne sortimente, se premeri ter se njegova vrednost obračuna po dogovorjeni enotni ceni za vsak poedini sortiment. Slaba stran te kupčije je, da navadno kupec les potratno podelava in če sekajo drevje njegovi ljudje, napravijo tudi več škode na preostalem drevju in mladičju, kakor bi to napravili mi ali naši ljudje. Če si podiranje in podelavo lesa izgovori posestnik, potem se tega ni bat.

Sicer bi se pa mogla tudi v opisanem primeru skleniti takšna kupčija, da bi posestniki les sami sekali in podelali na one sortimente, ki bi jih zahteval kupec. Kupec pa naj bi se sam dalje brigal za spravljanje lesa, če morda tega rabi provzeli posestniki.

Anglijo in Francijo v 73 letih 10, med Francijo in Portugalsko v 44 letih 6, med Prusijo in Francijo v 80 letih 14 vojn. Proti koncu 18. stoletja je bila Francija za kratek čas v vojnem stanju tudi z Zedinjenimi državami.

30 letno vojno smatramo splošno za najdaljšo vojno novega časa. To ni točno, kajti med beneško ljudovlado in Turčijo je trajala vojna od leta 1644 do 1690, to je neprekinjeno 55 let.

Najkrajše vojne izkazuje prejšnje stoletje. Šestnajst izmed teh vojn je trajalo po eno leto, ena (med Avstrijo in Piemontom) je končala 1. 1849 že po 12 dneh z zmago Avstrije. Turško-grška vojna 1. 1897 je trajala 36 dni.

Najdaljši obleganj zadnjih 300 let sta bili

sklepna pisma ali prodajne pogodbe so mnogo obširnejše, če se proda stopeč les, nego če se prodaja izdelan les.

Sklepno pismo za prodajo stopečega lesa mora imeti naslednja določila: 1. Predmet prodaje: občina, parcela, gozdni kraj in ploskev, meje poseke, odpadki lesa. 2. Odzak poseke in prevzem drevja ali lesa. 3. Začetek ali način sečenja. 4. Podelava lesa. 5. Spravljanje lesa. 6. O potih za spravljanje in prevoz ter o mestu za odkladanje lesa. 7. Glede bivališča za delavce. 8. Glede sortimentov in cen po polnem metru (kubičnem metru) za sortiment. 9. Izmerjenje lesa in obračunavanje. 10. Plačilni pogoji. 11. Prijava sečenja, ki je morebiti potrebna, in gozdno redarstveni predvizi.

Sklepno pismo pri prodaji izdelanega lesa pa mora imeti tale določila: 1. Vrsta in količina lesa. 2. Kakovost, svojstva in mera lesa. 3. Dobavni rok. 4. Prevzem. 5. Cena in mesto, kamor je les postaviti. 6. Plačilni pogoji. 7. Posebna določila.

Primer sklepnega pisma za prodajo stopečega lesa.

Gospod Zaplotnik, parna žaga v . . . . Po ustrem dogovoru Vam nudim delež stoječega lesa pod naslednjimi pogoji:

1. Približno 50 m širok pas zrelega gozda na gozdnih parceli štev. 170/3 k. o. Po virje, z nezajamčeno površino 0.70 ha. 2. Prodano drevje bo v prisotnosti naju obeh odkazano in označeno z zaseki in številko. 3. Vi začnete s sečenjo to pomlad ter dokončate sečenje ter podelavo lesa do konca avgusta t. l. 4. Les se mora podleti na dogovorjene običajne sortimente brez vsake potrate lesa. 5. Spravljanje lesa se ne sme vršiti skozi naraščaj in mlini les, ki leži na severni strani poseke. Spravljanje lesa mora biti končano do konca marca prihodnjega leta. Odpadki se morajo takoj založiti v vrste poseki. 6. Dajem Vam na razpolago za skladanje lesa svoje zemljišče do 30. IV. prihodnjega leta brezplačno, po preteklu

te dobe pa proti primerni odškodnini. 7. Vi mi plačate za:

1 plm (polni ali kubični meter)	smrekovih hlodov od 18 cm srednje debeline navzgor	120 Din
1 plm mecesnovih hlodov od 24 cm srednje debeline navzgor		160 Din
1 plm lesa za celulozo od 10 cm srednje debeline navzgor		80 Din
1 plm jamskega lesa od 14 do 23 cm srednje debeline		60 Din
1 prm (prostorni meter) drv, cepljena in okrogla polena		20 Din

Vse na panju (stoječe). 8. Izmerjenje in obračun izvrši obvezno za naju oba N. N. iz . . . Rok za izmerjenje je do konca septembra t. l. 9. Vi mi plačate do 1. maja t. l. na račun 8000 Din, v teku 14 dni po izmerjenju lesa nadaljnji 12.000 Din, ostane do konca meseca decembra t. l. Les ostane do popolnega plačila moja last. 10. Prijava sečenja izvršim jaz.

V . . . dne . . . 1937.

Podpis.

Kupčev odgovor:

Gospod N. N., posestnik

v . . .

Na Vaše pismo z dne . . . Vam sporočam, da sprejemem Vašo ponudbo in se strinjam popolnoma z vsemi stavljenimi pogoji.

V . . . dne . . .

Podpis.

Hišna številka! Mi imamo velik seznam hišnih številk po krajih in poštah. Manjka nam pa še precej do popolnega seznama! V nekatere hiše še ne prihaja Slov. gospodar. Kdo ve za te hišne številke? Kdo nam jih sporoči z natančnim naslovom? Vsakdo, ki je priatelj takih hiš, naj storiti, ker jim bo napravil veliko uslugo. Piše naj nam: Pošljite na ogled Slov. gospodarja na tale naslov . . . .

je nekaj minut, da sta prišla zopet k sebi. Nov blisk je usekal in trešil v goreči hojki.

»Ti, ti, ti — zaženi tiste reči v kraj!« je zajecala ženska. »Bog naju bo ubil.«

»Tiko dej in pojdi! Mudi se nama,« je bevsknil moški.

»Bog naju bo ubil, ubil, ubil. Zaženi to v kraj! To je božji rop.«

»Molči! To ni božji rop. Saj si sama rekla, da Mariji zlatnine ni treba..«

»Če naju dobrjo, naju obesijo.«

»Če ne boš bolj hitela, bodo tebe dobili. Mene ne ulovijo ne.«

Tedaj je spodaj z vsemi zazvonilo: mala dva sta bingljala, ko da ihti, srednji je donel otožno, veliki pa je zvonil resno in grozeče.

»Proti nevihti zvonijo. Zdaj že vejo.«

»Naj cingljajo in zvonijo — z zvonovi naju ne bodo ulovili.«

Tedaj je z vsemi utihnilo in le posamič je udarjal kratko in trgoma.

»Ali čuješ? Plat zvona bijejo.«

»Pa že kje gori.«

»Ne! Zaradi naju! Ljudi kličejo, da bi šli za nama.«

»Še vrag naju ne dobi, če boš pametna. Pojd naprej!«

Prišla sta na stezo in pot jima je šla še dovolj hitro izpod nog. Potem sta zopet zavila kar po celem v gozdu. Nevihta je ponehala, bliskalo je bolj medlo, grmelo bolj poredko. Dež pa je še zmeraj bil in je potepuhal vsa premočil. Dolgo sta blodila in sta nazadnje le prišla na pravo pot.

»No, zdaj sva na Slemenu,« si je oddahnil moški. »Tu se morava ločiti.«

»Zakaj?« je vprašala ženska, ki je že spešno pogumna in drzna.

»Ker nimam časa, da bi s teboj coklal. — Pojd zdaj tu dol; četrt ure je do Jurčkovega senika. Tam se ulezi v seno in počakaj jutro!«

»Kaj pa ti?«

»Jaz zase že vem.«

»Dobro. Poprej si bova pa še razdelila. Polovica je moja; daj mi!«

»Tako nor nisem. Ti bi se stokrat izdala, ker teh reči ne bi znala skriti. Vse babe so neumne in gizdave. Zaupati ne moreš nobeni.«

»Ali mi torej nočeš ničesar dati? Moj čragi, tedaj ti bom pokazala.«

»Svoj delež boš dobila, ko bo prišel čas zato. Zdaj je treba reči skriti in eno leto jih ne sме nihče videti. Potem bom že našel koga, ki jih bo kupil. Denar si bova razdelila na pol.«

»Goljufati me hočeš.«

»Reci mi še enkrat! Nikogar še nisem goljufal.«

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Bogu udano je tukaj umrl dne 29. decembra Alojz Oman v starosti 82 let, ki je pred petimi leti obhajal zlato poroko. Rajni je bil dober krščanski mož, po poklicu viničar, ki je v svojem težkem delu bil vedno dobre volje. Vsikdar zadovoljen s svojim poklicem, je zvesto opravljal svojo službo, zato je bil povsod priljubljen. Čeprav v visoki starosti, je bil bistrega spomina; v svoji šestedenški bolezni se je spominjal še dogodkov iz svojih otroških let. Delo in molitev sta bila njegova najboljša tovariša. Svojih pet že odraslih otrok je dobro oskrbel, če ne toliko z bogastvom, pač pa s krščansko vzgojo in molitvijo. Še v bolezni je šel na prvi petek v decembru v cerkev k sv. zakramentom, potem je še bil doma pokrepčan s sv. zakramenti za umirajoče. Zadnje dve leti je bival pri svoji hčerki Alojziji Pavalec v Št. Lenartu. Pogreb se je vršil 31. decembra ob obilni udeležbi sorodnikov in faranov. Cerkveni pevski zbor mu je zapel žalostinke na domu in ob odprttem grobu. Naj v miru počiva! Žalujoči družini in sorodstvu naše sožalje!

Lokavci. 26. dec. ē. l. je po dolgi in mučni bolezni, spravljen s tolažni sv. vere, je umrl Vaupotič Alojz v starosti 78 let. Pokojni je bil sodni cenilec, vrsto let obč. odbornik, ustanovitelj gasilne čete in drugo. Med obilno udeležbo pogrebcev in domače gasil. čete smo ga položili k večnemu počitku v Križevcih. Med mašo zdušnico in na pokopališču so peli cerkvni pevci. Blag mu spomin!

Sv. Urban pri Ptaju. Po dolgi in mučni bolezni je umrla g. Marija Bela, vdova in učitka-

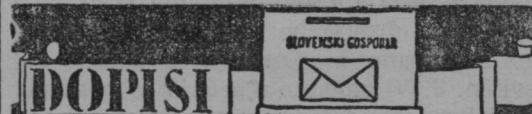
Zavarovanje celoletnih naročnikov ostane tudi v prihodnjem letu! Pravilnik bo priložen eni prihodnjih številk. Nihče naj na to ne pozabi!

rica na Strmeu. Bila je mati 8 otrok, katere je vse v krščanskem duhu vzgojila. Čitala je katoliške liste in nabožne knjige. Da je bila priljubljena pri sosedih in znancih, je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo kljub slabemu vremenu mnogo ljudi. Ob odprttem grobu je spregovoril tolažilne besede g. župnik. Njej želimo večni mir, žalujočim otrokom, zetom in snaham naše sožalje.

Lahončak pri Sv. Tomažu. O božičnih praznikih je segla smrt s svojo neusmiljeno roko po skrbno mater Marijo Podgorelec, rojeno Lipavec, ki je umrla v 78. letu svoje starosti. Na praznik rojstva Gospodovega opoldne je še bila s svojo krščansko družino skupno zbrana pri mizi, dve uri pozneje pa je zadeta od srčne kapi mirno v Gospodu zaspala. Ker je pred par dnevi prejela sv. zakramente, ji ni bilo težko zapustiti dolino solz in stopiti pred večnega sodnika. Pokojna je bila verna krščanska mati svojih otrok in zelo usmiljenega srca do revezev in siromakov, ki so vedno iz njenih rok sprejemali telesna dela usmiljenja. »Slovenski gospodar« je prihajal v njeno hišo dolgih 50 let, Blag Tebi spomin, žalujočim ostalim iskreno sožalje!

Širiteljica katoliškega tiska. Njeno spoštovanje in priljubljenost pri vseh so pokazale številne množice ljudi, ki so od blizu in daleč prihajali molit in jo kropit na mrtvaškem odru. Marsikatero oko so zalile solze žalosti, ko se je doma in pri odprttem grobu poslavil od dobre matere hčerin mož Jožef. Počivaj v miru božjem, dobra mati!

Črešnjevec. Žalostno so 21. decembra zapeli zvonovi pri podružnici Sv. Treh kraljev svojemu krstnemu botru, naznanjajoč, da je izdihnil svojo blago dušo daleč naokoli znani Mlaker Lovro, veleposestnik v Ježovcu. Mnogobrojno spremstvo na zadnji poti je pokazalo, kako priljubljen je bil rajni. Saj pa tudi ni nikdo od blizu in daleč rajnega zama prošil pomoči, z veselim srcem in s prijazno besedo je dal vsakemu pomoč, in nikdar ni bilo slišati iz njegovih ust besede graje ali očitka. Daleč na okoli so ga imenovali botra; mlajšim in že starejšim je bil krstni boter. V krstnih knjigah domače župnije in tudi v sosednih župnijah je bilo njegovo ime prav mnogokrat vpisano kot krstni boter. Ganljivo je bilo gledati, kako so tisti, ki jih je on držal na rokah pri sv. krstu, dvignili krsto z zemeljskimi ostanki dragega rajnega botra, da ga ponesejo v objem hladnega groba. V njegovo hišo ni imel nikdar dostopa kak veri sovražen list. Bodti Ti zemljica lahka, saj počivaš z dragim rajnim očetom v istem grobu. Blag Tebi spomin, žalujočim ostalim iskreno sožalje!

Vuhred. Božični praznik smo pri nas prav slovesno praznovali. Imeli smo ta praznik kar jest svetih maš. V čast smo si šteli, da je prišel k nam monsignor Ivan Vreže iz Maribora. Imel je slovesno polnočnico in slovesno sveto opravilo ob 9. uri dopoldne. Zunaj je bilo krasno božično vreme. Naša sicer velika cerkev je bila ta večer skoraj polna.

Sv. Anton v Slov. goricah. Nisem še razmeroma dolgo naročnik vašega tako priljubljenega »Slovenskega gospodarja«, pa vendar moram

javno priznati, da mi zelo ugaja in ga tudi v naprej nočem opustiti. Človeku je treba dobre dušne hrane in to prejemamo iz katoliškega časopisa. Dragi Antonjevčani, med nami je še dosti takih, ki še nimajo te dušne hrane. Načrte si »Slovenskega gospodarja«, ker bote s tem napravili sebi veliko korist, upravi tega časopisa pa poslali najlepše novoletno voščilo v obliki celoletne naročnine. Ne pozabite na svojo dolžnost in urno na delo za dobro stvar. Želim vsem naročnikom »Slovenskega gospodarja« srečno in zadovoljno novo leto, pred vsem pa uredništvu in upravnimstvu tega lista. Božji blagoslov z vami! — Naročnik iz Župetinjec pri Sv. Antonu.

»Zanesti se ne morem.«

»Na mojo besedo se lahko zaneseoš. Kar oblijubim, to držim — cesar pa ne držim, tega tudi obljubim ne. Dobila boš svoj del, toliko, kolikor jaz.«

»Dedi hočete vedno, da vaša obvelja,« je še zagodrnjala, toda že manj osorno. »Kje se jutri dobiva?«

»V krčmi. Prišel bom še prej, preden bo kdo drugi tam... Glej, da te kateri ne ulovi! Če te kdo vidi, po pameti se izgovori!«

»Toliko soli imam že sama v glavi.«

Ločila sta se, ne da bi se poslovila.

* * *

Nevihta ponoči ni razsajala le nad Šmarjem in nad bližnjim trgom Kaplo, ampak po vsej belski dolini in je napravila obilo škode tudi v Rutah, Gorencih in Pokrčah. Pa tudi dalje tam okoli Dobrovla je divjala. Ko se je unesla, se je ulil dež v debelih curkikh.

Na kraju dobrovolskega trga, kjer so bile hiše tesno druga ob drugi, je stala čedna bela hišica. Zgoraj okoli se ji je vil ob dveh stenah lepo izrezljani hodnik. Na tem se je v zgodnji ura, ko je s farnega zvonika udarilo šele tri, prikazal moški, ki ga v mraku še ni bilo mogoče prav spoznati. Nekaj časa je prisluškoval in se ogledoval, kako je kaj vreme; potem pa je začel s h... mlasom peti:

»Bogu hvala za deževje, delj ko lije, delj nedel je, in če lije do nedelje, večje moje je veselje. Voda, ta pač mora biti, hočta vol in človek piti.«

Tedaj se je na drugi strani ceste odprlo okno in ženski glas je zarenčal:

»He, sosed, kaj razgrajate in budite poštene ljudi sredi noči? Podgana naj se vam v grlo zatakne!«

»Dobro jutro želim, gospa sosed!« je zaklical možak. »Kaj vas jezi? Ali ste z levo nogo vstali?«

»Sitnež ste! Ali ne čujete, kako se mi derejo otroci? Vso noč so se drli, in zdaj, ko so vendar že zaspali, ste jih s svojim rjovežem zbudili.«

»Nak, tega pa nisem hotel, gospa Lucija. Zapel bom kako sveto, potem bojo otroci takoj spet zaspali.«

In že je znova zahretil:

»Vstani, vstani, človek, zdaj, Bogu čast in hvalo daj! Glej, za hribom se dani, kure kliče kikriki.«

»Otrok nima,« je zastokala ženska na drugi strani. »Dvajset bi mu jih privočila; tedaj bi ga že minilo.«

obleganje Gibraltarja po Špancih od 9. avgusta 1779 do 21. okt. 1782, torej 1167 dni in obleganje Cadiza od februarja 1810 do avgusta 1812, 903 dni.

Znano je, da vojske v prejšnjih časih, če jih primerjamo z današnjimi po številu mož niso bile posebno močne. Prve velikanske armade so si stale nasproti šele v rusko-japonski vojni, ko se je bitke pri Mukdenu udeležilo 624.000 mož. Številčna premoč nikač ni vedno odločala izida vojn. Napoleon I. in Evgen Savojski sta svoje bitke dobojevala skoraj vedno proti številčno močnejšim nasprotnikom.

Inserirajte!

(Dalje sledi.)

Sv. Duh na Ostem vrhu. Božičnice, katero je priredila šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja g. Božiča, se je udeležilo prav mno- go ljudi. Dosegla se je lepa sveta okrog 1200 Din, nekaj so pa tudi drugi dobrji ljudje prispevali. Vse to naj pa bi služilo za podporo tistim, ki so najbolj ubogi. Drug ozir ne sme priti v poštev!

Slov. Bistrica. Pri Sv. Marjeti v Ritoznoju je posvečen oltar sv. Antonu puščavniku, ki ga že šest let hodijo častit ter prosiči zlasti sreče in zdravja pri živini. Zato bo tudi letos v nedeljo dne 17. t. m., ob 10. uri dopoldne, pridiga ter peta sv. maša na čast sv. Antonu. Častilci sv. Antona od blizu in daleč v obilnem številu povabljeni!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V prvi številki »Slovenskega gospodarja« želimo čitateljem te- ga lista v domovini in izven nje zdravo in ve- selo, srečno ter božjega blagoslova polno »Novo leto 1937«. Podamo danes kratko poročilo naše župnije. Župnija šteje okrog 5000 duš. V pre- teklem letu je bilo rojenih 97 otrok (lani 101): 49 dečkov in 48 deklic, od teh 15 nezakonskih in 10 umrlih. Umrlo je 74 oseb (lani 71 oseb), 43 možkih in 31 žensk, od teh 15 otrok. 5 možkih oseb se je obesilo, 1 možki je bil od vlaka po- vožen. Eden pa je bil zaklan. (To je bil dober posestnik in vzoren krščanski mož Bergles Fr., okrog 50 let star iz Negonja. Podlegel je nožu ponočnjaške razgrajačne zločinske roke.) Naj- starejše preminule osebe so bile: Conč Jurij iz Rogaške Slatine, 82 let; Oset Florijan iz Cerova- ca, 85 let; Ogrizek Ema iz Topol, 85 let, Kos Franc iz Ceste, 87 let; Šket Marija iz Brestova- ca, 89 let; Kunštič Terezija od Sv. Mohorja, 91 let, in Brantuš Anton iz Vinca, 92 let (lani je bil najstarejši izmed umrlih 86 let). Oklicanih je bilo 37 parov, poročenih pa 35 parov, 13 pa- rov iz tujih far. Lani je bilo poročenih 31 pa- rov. —

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Prva novoletna številka »Slovenskega gospodarja« bo obiskala tudi v naši župniji morda tu in tam kako dobro krščansko hišo. Morda boste rekli: saj si časopisa nisem naročil. Nič se ne čudite, »Slovenski gospodar« je v teh težkih dneh Vaš najboljši prijatelj, zato Vas je obiskal. Prosimo, odprite mu na široko Vaša hišna vrata; »Slovenski Go- spodar« želi biti Vaš zelo zvesti tedenski gost in Vaš dober svetovalec. Trdno upamo, da ne bo v naši župniji nobene krščanske hiše, ki bi zaprla pot svojemu najdražjemu prijatelju. Po- ložnico, ki je priložena v časopisu, izpolnite ter dajte na pošto in glejte tako je zveza med Va- mi in Vašim najljubšim prijateljem sklenjena. Žal Vam ne bo nikdar!

Šmarje pri Jelšah. Sadarska in vrtnarska po- družnica. Kakor vsako leto, je imela tudi v le- tu 1936 tukajšnja Sadarska in vrtnarska po- družnica svoj redni letni občni zbor na Štefanovo v gornji šoli. Ob prilikah občnih zborov se poroča o delu odbora v poslovnem letu. Iz po- ročil je razvidno, ali vrši odbor svojo dolžnost in v kakšni meri. Uspeh dela pa bi bil povsod večji, ako bi članstvo zasledovalo delo svojih odborov, se udeleževalo poučnih predavanj ter izletov, odbor pa se udeleževal disciplinirano svojih odborovih sej. Čim več stika imajo člani z odborom, tem več jim lahko društvo tudi koristi. Tako je bilo na IX. letnem občnem zboru tuk. podružnice precej razveseljivo poročilo. Podružnica namreč razpolaga z lepo sveto, katero bo sahko uporabila za prispevke svojim članom pri nakupu potrebnih sredstev za potrebitno nego sadnega drevja. Iz podružničnega poročila je tudi razvidno, da se je v minulem letu delalo za to, da bi tudi naši sadjarji ne zaostajali za sad- jarji sosednjih podružnic ali tudi sosednjih držav.

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Prirejala so se poučna predavanja in izleti, na- bavili samo sadno drevje sort, ki ustrezajo na- šemu okolišu. Nabavili smo tudi sredstvo za po- končevanje drevesnih škodljivcev. Ob prilikah občnega zborna se je tudi vršilo primerno predava- nje, ki ga je imel tuk. sreski kmetijski referent g. Bračko. Omenil je najpotrebnejše osnove tu- kajšnjega sadjarjenja, predvsem čiščenje sadov- njakov; tu ne pomaga najučinkovitejše in naj- dražje škropivo, najvzornejše oskrbovanje sad- nega drevja od poedinih sadirjev, ako se ne dela strumno od drevesa do drevesa, od sadjarja do sadjarja. Tudi pri nas bi bila potrebna ured- ba, kakor se izvaja v sosednih državah, v kate- rihi posebna komisija odloča po sadovnjakih, ali je drevo še za živiljenje sposobno ali pa se obso- di na sekiro, da se s tem odstrani ugodno skri- vališče za neštevilne škodljive sadnega drevja. Ce v določenem času posestnik sam ne izvrši odkazanega mu dela, mu komisija na njegove stroške pošlje delavce, da opravijo ta posel. In enako je tudi s snaženjem ostalega drevja. Ra- di tega je samo po sebi umetno, da pri nas škropiljenje nima tistega učinka, kakor ga do- segajo po drugod, vsaj v celoti ne. Da pa je tudi gnojenje potrebno, naj bi se vsi neverjetni Tomaži sami prepričali na svojem lastnem zem- ljišču, da pri slabo rastočem drevesu skopljejo na zunanjih strani drevesne krone do 30 cm glo- bok jaršk; v njega nasujejo gnoja in vmes pre- mrzljene zerilje; videlo se bo, kako bo drevo v par letih oživel. Za vsa našteta dela bi se naj s pridom uporabili zimski dnevi. Po priza- devanju kmetijskega referenta g. Bračka se na- merava za naprej graditi v delokrogu podruž- nice sadna sušilnica, na katero se pripravlja tu- di sosedna podružnica Pilštanj. Želeti je, da bi se v Šmarju res postavila vzorna sušilnica za sadje, s katero bi obhajala podružnica prvo de- setletnico svojega obstoja. S primerno podporo od strani banske uprave, sreskega kmetijskega odbora in občine Šmarje ter s prostovoljnimi delom podružničnih članov lahko tekom poletja stoji v Šmarju ena najvzornejših sadnih sušilnic, kar jih je sploh do sedaj v rabi. G. kmetijskemu referentu bodi na tem mestu izrečena lepa hva- la za njegovo požrtvovalnost in delo v prid po- družnici in vseh sadjarjev.

Slovenci v Zagrebu. V mesecu decembru smo imeli mnogo lepih in zanimivih prireditv v na- šem Slomšekovem društvu: Najprej nas je ob- iskal sv. Miklavž, ki je letos lepo obdaroval več siromašnih otrok z obleko in drugim potrebnim. — Dne 13. decembra je naš pevski zbor sv. Ro- ka napravil javen koncert božičnih slovenskih pesmi v župni cerkvi sv. Petra. Petje je bilo zelo lepo in obisk je tudi bil zadovoljiv. — Dne 20. decembra, popoldne po večernicah, smo imeli zanimivo in poučno predavanje (sodnik g. Rant), kako se je treba vesti na sodišču. — Božične praznike smo lepo obhajali pri sv. Roku, kater- rega cerkvica je bila vedno nabito polna. Še Hrvati so prišli poslušati in občudovati naše le- po petje, ki ga imamo v Zagrebu. Na praznik sv. Štefana je bilo zopet predavanje o Rusiji in boljševiškem brezboštvu. Tako smo se poslovili od starega leta in z novim pogumom in novim upanjem stopili v novo leto.

Širite „Slov. gospodaria“!

Peter Rešetar rešetari.

Kako bo leto? Prvega je bil petek, menda ja ne bo to slab začetek!

Ni vse slabo, kar je staro! Nekateri se tako vesele novega leta in popolnoma pozabljajo na staro leto. Pa ni vse slabo, kar je staro. Jaz recimo ljubim stare dobre čase, staro vino in svojo ta staro!

Varstvo v zaščito živali je izdalo ponoven poziv za krmljenje pticev po zimi. Prav. Pojasni mi naj pa, katera žival je v naši državi najbolj zaščiten? Jaz mislim, da je to uradni šmel!

Kaj predstavlja žanjica na novem bankovcu? Na novem bankovcu je na eni strani slika žan- jice, ki sedi sredi polja, na katerem delajo žanjci in žanjice, ter drži snop žita v roki. Na- črt za te bankovce sicer ni bil razpisani, jaz bi kaj drugega predlagal, pač pa sem jaz takoj razpisal nagrado prvih 500 Din bankovca za onega, ki mi najbolje razloži, kaj ta slika po- meni. Oglasil se je eden, ki ga ne smem izdati, ki sem mu pa prvo nagrado že prisodil. Pravi, da ta žanjica pomeni Agrarno banko, ki je z uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov požela vsa polja v državi in lahko mirno sedi, kar še je dela, ga bodo itak poželi drugi žanjci in žanjice ter njej položili v naročje.

Majhna razlika. Tisti, ki so na vladu, imajo dobro pozicijo, tisti, ki niso na vladu, pa opozicijo! En sam o, pa taka izprememba!

Losinger. To pa je poglavje za sebe, lepa ded- ščina prejšnjih režimov! Naša država je napra- vila pogodbo za zidanje železnic svoj čas z ne- ko švicarsko družbo, ki je sploh ni bilo. Sedaj pa so se menice znašle v drugih rokah in jih je bilo treba plačati, okrog 50 milijonov. Sedanja vlada je razveljavila to znamenito kupčijo biv- šega režima, sicer bi morala plačati še 150 milijonov! To je tako velika afera, da se bojim za svoje rešete, če bi jo moral jaz rešetati, da se mi pri tem ne polomi.

Zakaj prešči srečo nosi! Če se ti kaj posreči, rečejo drugi, ki so ti nevoščljivi, da je to svini- jarija. Če se ti kaj ne posreči, rečeš sam, da je to svinjarja! Sami smo si torej ustvarili dom- nevo, da je prešči znak naše sreče!

Davidovič je hud! Zahteval je za katoliške praznike, da poda Maček izjavo. Ker pa je ni, češ, da Davidovič vendar ni katolik. Sedaj je zahteval, da naj jo poda za pravoslavne prazni- ke, pa je Maček odgovoril, da ne more, ker sam vendar ni pravoslaven!

Neumešavanje v špansko vojsko. Odbor za neumešavanje v špansko vojsko je zaključil, da se bo takoj nehal vmešavati v to zadevo, ko bo vojska končana, ker upa, da bo potem našel kako drugo zadevo, v katero bo lahko mešal svoje neumešavanje!

Ženske so poceni. Recimo Simpson je koštala samo eno krono, sicer angleško, vendar samo eno krono!

Nemci stradajo! Vedno bolj vidimo, da Nemci stradajo. Dan za dnem izhajajo nove uredbe, ki prepovedujejo jesti to in to. Trikrat na teden imajo sedaj petek! Če ga bodo še en čas tako lomili, bodo sploh imeli samo še petek vse dni v tednu!

Cenjenim naročnikom in čitateljem!

Radi Kraljevega smo zaključili »Sloven- skega gospodarja« v pondeljek 4. janu- arja zvečer. Na torkove dopise se radi hitrejše odpreme lista na pošto nismo mogli ozirati.

Protikmečki predlog o obdavčenju alkohola.

Trgovci z alkoholnimi pijačami na debelo — odsek Združenja trgovcev v Ljubljani — so sklenili resolucijo o preosnovi obdavčenja alkohola. To resolucijo so objavili v ljubljanskem »Jutru« ter jo poslali narodnim poslancem in senatorjem in kajpada tudi finančnemu ministru, kateremu je v prvi vrsti namenjena. V tej resoluciji trgovci zahtevajo naslednje:

1. Obdavčenje alkohola, to je žganja in vina, naj se tako uredi, da se uvede obdavčenje in kontrola alkohola že pri proizvajalcih, tako da bodo obrtniki, trgovci in koncesionirani točilci alkoholnih pijač enkrat za vselej osvobojeni vseh nadaljnih kontrol v obliki kontrolnih listkov, trošarinskih knjig in osebne kontrole finančnih organov.

2. Kakor zahtevamo, da se državna, banovinska in občinska trošarina pobira že pri proizvajalcu, zahtevamo istočasno, da se naj ta trošarina pobira zmerom hkrati, tako da niti trgovci in izdelovalci alkoholnih pičač, kakor tudi njih odjemalci ne bodo imeli nobenega opravka več s plačevanjem omenjenih trošarin.

3. Prosta in neomejena žganjekuha naj se enkrat za vselej prepove. Kmetje smejo za prehodno dobo enega leta pokuhati v žganje le tisto količino lastnih pridelkov, ki je določena za posamezno družino po številu odraslih članov družine. Po 1 letu pa se mora individualna kuha žganja po kmečkih hišah sploh prepovedati: odpadajoči contingent žganja za posamezne družine naj se skuha v zadružnih žganjarnah. Niti kmetje, niti zadružne žganjarne ne smejo prodajati žganja najsibo zatrosinjeno ali trošarine prosto, če je namenjeno za domačo porabo.

Zahtevamo, da se uvede enotna trošarna na žganje, ki naj se določi v višini 30 do 35% trošarine na špirit iz melase, to je okrog 4 Din za hektolitersko stopnjo.

4. Trošarina na špiriti naj se zniža od dosedanjih 21 Din za kektolitersko stopnjo na 12 Din. Zahtevamo tudi nad tvornicami špirita tako uspešno kontrolo surovine in proizvoda, da bo vsako nadaljnje tihotapljenje nezatrosarinjenega špirum nikakor ni luksuz, temveč kot dodarita sploh že v naprej onemogočeno. Odpravi na jse luksuzni davek na rum, ker tek k čaju neobhodno potrebna ljudska hrana. Rum in liker naj se dovoli izdelovati iz katerihkoli surovin, t. j. ali iz špirita ali iz žganja.

5. Prepove naj se raba octne kisline v jedilne namene in izda odredba, da se mora pri izdelovanju jedilnega kisa na, domestiti najmanj polovica špirita z vino. Banska in občinska trošarina na vino naj se maksimira na 50 par od litra.

Spomenico sta podpisala poleg Združenja trgovcev tudi Zveza trgovskih udrženj in Društvo industrijev in veletrgovcev.

V obrazložitvi teh zahtev pravijo trgovci o prosti žganjekuhi sledeče:

»O prosti žganjekuhi moramo reči, da je najhujša in najbolj škodljiva posledica demagogije raznih režimov. Že v spomenici smo navedli, da prosta žganjekuha ni pomoč kmetu, ampak poguba. Vsa prizadevanja ministrstva narodnega zdravja

in naših prosvetnih, sokolskih, verskih, ženskih in brambnih organizacij so jalo-va, dokler kmet lahko neomejeno kuha žganje, zaliva ž njim sebe, svoje delavce in svoje lačne otroke, namesto da bi sad-je vnovčeval in za hrano porabljal. Morda zakonodajalec, ki je prosto žganjekuho dovolil, ni niti pomislil na posledice. Toda posledice so tu in so tako strašne, da se mora zganiti vsa poštena javnost. Danes se vsa poštena javnost zaveda, da je pro-sta žganjekuha zločin nad ljudstvom. Če kdo misli, da je ljudstvu pomagano, če nekaj družin s tihotapstvom kaj zasluži, naj poštено odpre oči. Potem bo videl, da brezumno žganjepitje ugonablja še sto-krat več družin.«

O tem protikmetskem predlogu objavljamo naslednji dopis, ki smo ga prejeli iz ptujskega okraja:

Iz prujskega okraja.
Ta predlog je škodljiv kmetom, posebno pa vinogradnikom. Prosim, da energično pobijete ta predlog, saj danes vinogradnik že itak izhajati ne more. Zdaj bi naj sam plačal trošarino, potem naj proda trgovcem, oziroma gostilničarjem na up, da ne dobi nič za vino in zraven še zgubi plačano trošarino. Tega sploh ne zmore nobeden, da bi že proizvajalec plačal trošarino.

Zahteva, da se naj ne dovoli žganjekuha kmetu, je naravnost predzrnost trgovcev. Kmet naj vrže proč tropine in drože, če pa hoče imeti žganje, naj ga kupi pri trgovcu, to je mešanico vode, špirita in esenca za pristno žganje in to seveda po visoki ceni! Da bi to dišalo nekaterim go-stilničarjem in trgovcem, verjamemo, toda merodajna je korist kmeta, ki ima v naši državi veliko večino. Morda bi radi videli gotovi trgovci, da bi se povrnili oni časi, ko je n. pr. v Ptuj dospel vsaki teden po en vagon špirita, katerega so potem razredčili z vodo in ljudi s tem stru-pom napajali. Posledice tegevja se deloma se zdaj opažajo na sedanji generaciji onih, ki so uživali razredčeni špirit za pristno žganje.

Očitek tihotapstva je tudi brezpomemben. Saj proizvajalcu ni za tihotapljenje, marveč mu gre za to, da blago proda. Če ga ne more prodati gostilničarju in trgovcu, ki bi radi imel skoraj zasebno, včasih tudi ponudi v prodajo zasebniku. Da ne bi kmet dobil za svoj pridelek nič, konzument pa bi moral, če hoče kaj imeti, plačati visoke cene, to vendar danes ne gre. Gostilničarji in trgovci morajo biti v veliki zmoti, če mislijo, da bo občinstvo za ta njihov predlog. Omenjam še to: Čemu

Praktična iznajdba za pušače smodk.

trebamo ruma, ko imamo dovolj vina, iz katerega se napravi izborna vinsko žganje, ki je za čaj vse kaj drugega, kot pa dragi rum!

Narodu katoliško prosvjeto!

Piše Jezernik Baltazar, kmet v Št. Ilju pri
Velenju.

Bodočnost nam je neznana; gotovo pa je to: kakšno gradimo, takšno bomo imeli. Zavedajmo se, da je tisk sejavec, ki seje klena zrna, pa tudi plevel- in da je bodočnost žetev tega, kar se je posejalo. Roko na srce: Ali smo dovolj pažnje posvečali našemu katoliškemu tisku, političnemu prosvetnemu, nabožnemu? Nismo storili dovolj! Našemu prijatelju »Slovenskemu gospodarju«, ki je bil od nekdaj sejalec katoliške in slovenske prosvete med našim ljudstvom, ostanimo zvesti in pridobivajmo mu novih naročnikov. Ali bi ne bilo možno in umestno, ustanoviti katoliški narodni tiskovni sklad? Ali bi ne mogel vsak Slovenec prispevati kolikor pač zmore, mesečno po 1 Din, imovitejši pa še več?! Papež in škofje nas klicejo k podpori katoliškega tiska kot k vestni dolžnosti. Storimo to svojo dolžnost!

Drugo sredstvo za širjenje prepotrebne katoliške prosvete so katoliška prosvetna društva s svojimi odseki. To je najboljša nadaljevalna šola, v katero moramo včlaniti vso našo katoliško mladino. Naša slovenska katoliška prosvetna društva in naši prosvetni domovi naj so gorkoognjišče slovenske mladine, naj so ji kot okrilje ljubeče matere, ki zbira krog sebe vse z enako ljubeznijo in razumevanjem. Tudi oni, ki so se nekoliko oddaljili, naj se vrnejo v krog katoliške prosvete, saj je za vse dovolj prostora. Nudimo Vam bratsko roko. Nikdo ni tako močan, da bi ne mogel pasti, pa tudi nikdo ne tako slab, da bi ne mogel vstati. Ideale ponuja mladim tudi takozvana moderna doba v različnih oblikah, pa to so blodni ideali, ker njihovi glasniki priznavajo le tostransko življenje. Strnimo svoje vrste, vsak po svojih močeh in zmožnosti na delo, da bo prodor katoliške misli v široke plasti slovenskega naroda popoln in zmagovit!

Vprašanja in odgovori.

Mora biti župan posestnik? S. T. — Vprašate, ali zahteva kak predpis, da mora biti župan posestnik. Tega določila ni v zakonu. — Na nadaljnje vprašanje, ali sme biti županov brat občinski tajnik, najdete odgovor zgoraj. Ako je bil tajnik že preje nameščen, lahko ostane. Na novo pa se županovega brata ne bi moglo postaviti za tajnika.

Zavarovanje rodbinskih članov, zaposlenih pri mlatilnici, V. M. — Okr. urad za zavarovanje delavcev Vas terja za plačilo zavarovalnih prispevkov od delavcev, zaposlenih pri Vaši mlatilnici, čeprav so to le Vaši sinovi. Vprašate, ali ste res dolžni zavarovati rodbinske člane. Zakon določa, da morajo biti pri poljedelskih podjetjih, ki uporabljajo naprave, gognjene z elementarno ali živalsko silo (to so zlasti mlatilnice), zavarovani oni delavci, ki jim preti nevarnost od pogona. Vseeno je, da li so ti delavci tuji ali pa event. sinovi lastnika. Le lastnik sam ni obvezan k zavarovanju. Sicer pa je prispevek malen-

kosten, ker gre pri lastnih sinovih le za zavarovanje zoper nezgode in ne tudi zoper bolezni razen tega je res precejšnja nevarnost podana, tako da navedeni urad celo sam stremi za tem, da bi se delavci pri mlatilnicah izločili iz obveznega zavarovanja.

Pogodba s 17 letnim uslužbencem. A. S. — Vaš pastir je dopolnil 17 let in ga sedaj, ko so Vam odrastli lastni otroci, ne bi več nujno potrebovali. Ker pa je zadovoljen le s hrano in obleko, bi ga obdržali še naprej v službi, a se bojite, da ne bi pozneje kedaj terjal od Vas tudi še kako plačilo v gotovini. Vprašate, ali so potrebne pri zadevni pogodbi kake priče ali morda notarski zapis. — Službeno pogodbo z maloletnikom lahko sklenete sam brez prič in brez notarja, pač pa je potrebna odobritev maloletnikovega varuhha. Ako slednji soglaša, se Vam ni bati naknadnih plačil.

Starši niso dolžni plačati dolgov odraslega sina. Ž. C. D. B. — Nek posestniški sin je telesno poškodoval nekega posestnika in je bil obsojen na plačilo zneska 1500 Din. Navedeni posestniški sin je umrl, ne da bi kaj plačal. Njegovi starši so pred kratkim svoje posestvo izročili bratu umrlega. Ranjeni posestnik zahteva sedaj plačilo zneska 1500 Din od staršev, odn. brata. Vprašate, ali je v to upravičen. Niti starši, niti brat pokojnika niso dolžni plačati navedenega dolga, ako ni pokojnik zapustil nikake imovine in niso po njem ničesar dedovali. Pri tem ne igra vloge, da bi bil pokojnik utegnil kaj dedovati, če bi bil preživel svoje starše in da je vsled njegove zgodnje smrti drugi brat dobil celo posestvo od staršev.

Večja uporaba vode na sosedovem zemljišču. L. — Pred 3 leti ste si kupili parcelo, na kateri se nahaja studenec ter si na tej parceli postavili hišo. Pri tem studencu so zajemali vodo prebivalci hiše, ki stoji na sosednjem zemljišču že 50 let. Doslej je v tej hiši stanovala le ena stranka, le par mesecev sta stanovali tam dve stranki. Sedaj bivata v sosedni hiši zopet dve stranki, ki uporabljata vedno več vode. Ako bo šlo tako naprej, tedaj poleti Vi sam ne boste imeli vode. — Ker se nahaja studenec na Vašem svetu, smejo sosedje zajemati iz njega vodo le v izvrševanju služnostne pravice. Ako nimajo posebne pogodbe, si zamorejo služnost priposestvovati v 30 letih. Glede služnosti velja splošno pravilo, da se ne smejo razširjati. Potem takem se s takozvano negativno tožbo lahko uprete zoper večjo uporabo vode, ako je doslej v sosedni hiši res stanovala le ena stranka, dve stranki pa le par mesecev. — Z ozirom na Vašo grožnjo, da ne boste več naš naročnik, ako Vam v določenem roku ne odgovorimo, pripominjam, da dobitivamo zelo veliko vprašanj, prostora za objavo pa je malo in da odgovarjam po vrstnem redu.

Naprava plota med njivama. Istri. — Med Vašo in sosedovo njivo se je nahajala že 15 let ozara, katere ste se posluževali pri obračanju živine ob prilikri oranja enkrat Vi, enkrat Vaš sosed. Sosed je lani svojo ozaro zoral. Vprašate, ali lahko napravite ob Vaši njivi plot ter s tem zabranite sosedu obračanje živine po Vašem svetu. — Ako se na koncu Vaše njive nahaja še vedno ozara (na Vašem svetu), tedaj je pač splošna navada ta, da po tej ozari lahko Vaš sosed obrača. Ako pa segajo brazde do konca meje, pa sosed ne sme obračati živino po Vaših brazdah. Napravo plota Vam ne svetujemo. Vsekakor bi morali zoper soseda najprej napraviti negativno tožbo, ako bi vzliz Vaši prepovedi obračal živino po Vaših brazdah.

Popravilo slabo napravljenih čevljev. Š. J. v P. — Vi in Vaš brat sta napravila nekemu kmetu nekaj čevljev, pri čemur je kmet sam dal potreben material. Kmet se sedaj brani plačati

Vaše delo ter zahteva, da mu par čevljev zastonj na novo napravite. Pravite, da je slabo usnje bilo krivo, da je kmet s čevlji nezadovoljen in vprašate, ali ste res dolžni zastonj napraviti nove čevlje. — Ako je izdelek res izpodletel le vsed očividno nesposobnega materijala, ki ga je dal naročnik, tedaj ste Vi odgovoren za škodo le, ako niste posvarili naročnika. Sicer pa Vi ne odgovarjate za škodo, ako slednja izvira le iz slabega materijala in ni morda kriva nesposobna izdelava.

Očitek zamenjave boljšega materijala s slabšim. Istri. — Gornji kmet ne le da Vam noče plačati zasluga, marveč Vas celo obrekuje, češ, da ste narezali močne notranje dele za čevlje in da teh delov v izgotovljenih čevljih ni. Ta očitek je kazniv, ker utegne škoditi ne le Vaši časti in dobremu imenu kot čevljarju, marveč tudi Vašemu pridobitnemu kreditu.

Prikrajšani bodoči dediči. N. F. P. — Vaš oče je kupil leta 1929 parcelo, jo bremenprosto dal vpisati na Vašega brata, neplačano kupnino pa pustil vknjižiti na svojem lastnem posestvu. Ostali bratje niste s tem zadovoljni, ker je očetovo posestvo preveč obremenjeno in bo Vaša bodoča dedčina zelo mala. Vprašate, ali pri novi ureditvi dolgov lahko ugovarjate vknjižbi navedenega dolga na očetovem posestvu. — Pred smrto zapustnika (očeta) ne morete niti kot bodoči nujni dediči na noben način uveljavljati kakih dednih pravic. Ko bo oče umrl in se bodo določili dolžni deleži ter se bo pri tem morda ugotovilo, da ste Vi kot nujni dedič prikrajšani radi tega, ker je Vaš oče bratu naklonil celo parcelo, boste smeli zahtevati od navedenega brata, da krije primanjkljaj. Sedaj pa ne mrečete ničesar ukreniti.

Razpolaganje z imovino vzlic dedne pogodbe. F. G. v T. — Ob poroki s svojim sedanjim možem ste mu dali zapisati polovico svojega posestva. Hkrat ste sklenili z njim dedno pogodbo, glasom katere je on dedič Vam ostale polovice posestva, ako umrete pred njim. Dolžan bi bil le izplačati $\frac{1}{4}$ Vaše polovice Vašim otrokom iz prvega zakona. Vprašate, ali Vašo polovico lahko prodaste, ali pred Vašo smrto izročite Vašim otrokom. — Čeprav ste sklenili z Vašim možem dedno pogodbo, tedaj vzlic temu lahko prosto razpolagate z Vam ostalo polovico posestva, ker ima Vaš mož dedovati le to, kar bo po Vaši smrti ostalo. Razen tega pa mora nastati vzlic dedne pogodbe prosta čista četrtina Vaše polovice, to se pravi, da smete Vi razpolagati s četrtino Vaše polovice. Ta četrtina pa ne sme biti obremenjena niti z nujnimi deleži tako, da bodo Vaši otroci na vsak način dobili najmanj $\frac{1}{8}$ Vaše zapuščine. To določilo je važno v tem slučaju, ako ste namreč morda sklenili z Vašim možem skupnost imovine bodisi med živimi, bodi za slučaj smrti. Oglejte si natanko

ženitovanske pakte. Ako ste sklenili imovinsko skupnost z Vašim možem, tedaj žal ne morete več razpolagti z Vašo polovico posestva. Napravite pa lahko oporoko čez četrtno Vaše polovice.

Zdravljenje žene mora plačati zakonski mož. Ista. — Pritožujete se, da ste večkrat bolna in da Vam mož niti toliko denarja ne da, da bi si kupila zdravila. — Ker je mož dolžan za Vas skrbeti, mora plačati za Vas tudi zdravila. Prodajalec lahko toži Vašega soproga na plačilo zdravil, ki bi jih Vam izročil.

Zaščita dolga nastalega po prepisu vlog. Menna. Posojilnici ste dolgovali leta 1928 večjo vsoto. V isti posojilnici je imel vlogo nek zasebnik. Ž njim sta se dogovorila, da je s prepisom svoje vloge plačal Vaš dolg, Vi ste pa od tedaj naprej njegov dolžnik in sicer od 1. julija 1932 naprej. Vprašate, ali spada Vaš dolg pod zaščito ali ne. — Iz Vaših nadaljnjih navedb, da Vas je zasebni upnik tožil in ste se z njim poravnali na plačilo dolga v 5-letnih obrokih, izhaja, da ste se mu očividno že 1. 1932 zavezali vrniti posojilo v gotovini in ne morda z vložno knjižico istega zavoda. Ker ste dolg napravili 1. julija 1932, ne spada pod zaščito.

Zaščita kmeta, ki izvršuje »obrt za žago«. Istri. Pravite, da ste mali posestnik, da pa imate »obrt za žago« in ne veste, ali ste zaščiten. — Za kmeta se smatra oni, kateremu je kmetijstvo glavni poklic in čigar obdavčeni dohodek od kmetijstva je večji od skupne vsote ostalih njegovih obdavčenih dohodkov. Z obdavčenim dohodkom se razumejo davčne osnove vseh davčnih oblik, kakor so določene v davčnih razporedih po zakonu o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 z njegovimi spremembami in dopolnitvami. Med osnove davčnih oblik pa spadata osnovi občnega in skupnega davka na poslovni promet. Kot obdavčeni dohodek je upoštevati tudi dohodek, ki ima sicer davčno osnovo, ki je pa po zakonitih predpisih oproščen plačevanja davkov.

Zaščita dolgov kajžarjev. O. C. Sv. L. — Posudujete prav majhen kos zemlje in dolgujete 4000 Din zasebniku, s katerim denarjem ste si postavili hišico. Vprašate, ali velja zaščita tudi za Vas in v koliko se Vam dolg zniža. — Ako Vam je kmetijstvo glavni poklic, tedaj ste zaščiten, čeprav nimate svoje zemlje, odn. zelo malo svoje zemlje in obdelujete tujo zemljo. Vendar pa ne smete plačevati nobenega drugega davka, razven event. uslužbenega. Ne upošteva se obdavčeni dohodek od hiše, v kateri sama ali s svojo rodbino stanujete. — — Dolg se Vam zmanjša za 50% in sicer računski glavnico po poslednjem obračunu pred 20. aprilom 1932. Plačati ga boste morali v 12-letnih obrokih, pri čemur imate 15. novembra 1936 plačati od vseh 100 Din 3 Din, v naslednjih letih pa od vseh 100 Din znesek 9 Din 80 par. Natančnejše o načinu izračunanja in tudi o upoštevanju plačanih obresti bomo še pisali.

Prostovoljni odpis 50 hranilne vloge. L. H. v V. — Kmetска posojilnica v Celju Vas je pozvala, da bi ji dovolili odpisati Vam od Vaše hranilne vloge pri njej — polovico, češ, sicer bo Posojilnica zaprosila pri ministrstvu za sanacijo ter bo itak dovoljeno odpisati 40% hranilnih vlog. Vprašate, ali je res tak odpis mogoč in kaj naj storite. — Ne svetujemo Vam, da bi dovolili, da se Vam polovica Vaše vloge črta, ker ni prav nič verjetno, da bi ministrstvo dovolilo Posojilnici črtanje hranilnih vlog, zlasti ko pišete, da je Posojilnica registrirana zadruga z neomejeno zavezo. Posojilnica bi morala predlagati, da se zoper njeni imovini uvede stečajno postopanje in pri tem se bo poseglo predvsem v premoženje zadrugarjev, ko gre za neomejeno njih zavezo.

Iznajdljivost matere dvojčkov.

Srečno in vesel o Novo leto 1937

želi

Hranilnica Dravske banovine, podr. v Celju

Knjige Cirilovč knjižnice:

ZA NAŠE MALE

Mala knjižnica

Vsak broširan zvezek stane 2 Din

1. Hrabri krojač.
2. V zemlji pritlikavcev.
3. Aladin in čarobna svetilka.
4. Tone Palčič.
5. Doživljaji starega zajca.
6. Dva soseda.
7. Nesrečni kraljevič.
8. Čarobna piščalka.
9. V čarobni zemlji.
10. Ezopove basni.
11. Razne pravljice.
12. Čarobna roža.
13. Guliver pri velikanih.
14. Čarobna lutka.
15. Medvedek, I. del.
16. Medvedek, II. del.
17. Robinzon Grusoe, I. del.
18. Robinzon Crusoe, II. del.

19. Mali kipar.
20. Čarobna sekira.
21. Vrvar Hasan.
22. Snegulčica.
23. Ruske pravljice, I. del.
24. Ruske pravljice, II. del.
25. Sveti plamen, I. del.
26. Sveti plamen, II. del.
27. Razne povednice, I. del.
28. Razne povednice, II. del.
29. Povednice iz prirode, I. del.
30. Povednice iz prirode, II. del.
31. Štirje dobi prijatelji.
32. Neverjetna povednica.
33. Narodne pravljice, I. del.
34. Narodne pravljice, II. del.
35. Čarobni konj.
36. Dvorana pod zemljo.
37. Pravi prijatelj (v tisku).

Slikanica

Ruska pravljica o carjeviču Ivanu, Žar ptici in sivem volku.

Kart. 12 Din.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi včabarve razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

IZVRSUJE
hitro solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov.račun
št. 10602
Telefon interurb. št. 2113

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.—. (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.— Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znakom za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Hlapca h konjem, samskega, delavnega, poštenga, starost 35 let naprej, sprejme v stalno in dobro službo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 18

Majar s 3 delavskimi močmi, sposoben za mlekarstvo, se sprejme. Limbuš 14. 1

Dekla od 22 do 40 let starca, pridna za delo in zvesta, katera ima veselje do svinj in kuhičine, se sprejme od 1. januarja naprej. Eliza dr. Mühlleisen, Sv. Peter pri Mariboru, Metava štev. 25. 0

Službo išče viničar s tremi delavnimi močmi. Peršon Alojz, Selnica ob Dravi, Janževa gora. 8

Iščem viničarja, večega vsehvogradniških del, z 4—5 delavnimi močmi za nastop 1. februarja 1937. Prednost ima oni, ki ima lastne krave. Prejemki krajevno običajni. Schicker Alojz, vinogradnik, Rošpoh 201, pošta Maribor. 33

POSESTVA:

Kmečko posestvo v izmeri okoli 15 oralov v Polencih se odda v najem; vprašati pri odvetniku dr. Horvatu v Ptaju. 11

Prodam gozd in njivo v bližini Frama. Naslov v upravi lista. 4

Lepo posestvo 16 oralov: sadonosnik, vínograd, njive, travnik in gozd, 5 minut od farne cerkve, proda Franc Fras, Mali dol 11 pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. 12

Kupim posestvo v bližini Slovenskih Bistrice, Maribora, Vojnika, Celja, Novecerkve, Dobrne, največ četrte ure od glavne ceste, imam gotovine 30.000 Din. Želim natančen opis posestva, tudi kmečki mlin kupim. Štefan Hren, p. Loče p. Poljanah. 9

RAZNO:

Neveste! Ta mesec prodajam čipke po neverjetno nizkih cenah. Pridite pogledati! Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ulica. 14

Veveričje in druge kože od divjadične kupuje po najvišjih dnevnih cenah: I. Rataj, Slovenske Bistrica. 19

Nova starinarna na Rotovškem trgu 4. Ostanek žameta meter 11 Din, flanela 5 Din, barhenta 6 Din, cajga 4.50 Din, predpasniki veliki od 16 Din, otročje oblekce od 12 Din, srajce moške in ženske od 18 Din, volna od 12 Din, nogavice, čevlje, pohištvo, stara obleke, prepričajte se. Pri večjem nakupu popust. 5

Srečno in uspešno novo leto želi

tvrdka MEDIC & ZANKL

trgovina z firnižem, barvami in lahkem Glavni trg Maribor

Prodam ali zamenjam amerikanske »Harfen«-citre za $\frac{3}{4}$ — $\frac{4}{4}$ gosli. Marija Franc, Kotlej. 3

Prodam visokodebelno sadno drevje jabolk, sliv in češenj. Lorbek Štefan, Kamnica. 14

Srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem in se priporoča

E. Zdolšek

trgovina z mešanim blagom

Sv. Jurij ob južni žel.

Srečno novo leto želi

„PERSIL“

d. z o. z.

Celje.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejemamo hranične vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranične vloge jamči poleg rezerv in MS nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Pariška pravljica

Pariški zgodovinarji so dolgo ponavljali zgodbo o perzijskem šahu, ki je obiskal v polovici minulega stoletja francosko prestolico, se zelo zanimal za razne ustanove, a posebno vzljubil glijotino, s katero je sklenil nadomestiti domače rabi. Seveda je hotel videti obglavljenca. Oblasti so šahu na ljubo pohtitele zaključiti življenje nekega na smrt obsojenega morilca. Kralj kraljev je pohitel ob šestih zgodaj na morišč, a se je zavzel, ko je videl obsojenca, mladega hrusta. »Ne, ne, — je zaklical, — pustite ga, ker je tako krepak. Najrajši dela v ječi. Obglavite tega starca, ker bo itak kmalu umrl!« Pokazal je sivolasega visokega uradnika s trakom častne legije v gumbnici. Sah je bil namreč prepričan, da bo priejeno obglavljenje samo na njegovo željo... Ta zgodba se je splošno smatrala za resnično. A zdaj je našel neki literarni zgodovinar v zapuščini znanega pesnika Fr. Coppea (1842 do 1908), priznanje, da je bila izmišljena. Coppee piše: »Pozneje sem obžaloval mojo lahkomiselnost. A Parižani so tako radi pripovedovali smešnico, da mi sploh ne bi verjeli.«

Usmrтitev — vzrok smrti

Nemški državni statistični urad je izdal svoje letno poročilo za tekočo leto, ki obsega med drugim izčrpano tabelo o vzrokih smrti v nemški državi za predlansko leto. Med smrtnimi vzroki navaja to poročilo tudi »sodno usmrтitev«, in sicer je statistični urad zabeležil 149 usmrтitev moških in 3 usmrтitev ženskih oseb. Polovico teh oseb so obglavili iz političnih razlogov, med njimi eno žensko. Med moškimi obglavljenimi jih je bilo 59 v starosti od 15 do 30 leta, eden pa je štel več nego 70 let. Dve izmed usmrтenih žensk sta šteli tudi 15 do 30 let...«

ČITAJTE „NEDELJO“!

Petančić Davorin:

Svete gore.

Povest.

Kosci.

V visoki pomladbi je na svetih Gorah zaživel novo življenje. Bilo jim je silno lepo Mari, Lenčki, Janezu in Tončki. Bilo jim je, kakor da so se sprostili vseh morečih skrbi. Mara je zopet popevala, zvonila in delala.

Pavle je ležal na Gorah ves teden, šele potem so ga prepeljali domov. Zdravje se mu je le počasi vračalo. Blodilo se mu je v vročičnih prividih. Ko je ležal doma, je velikokrat klical Maro, ki mu je na Gorah s tako skrbjo in ljubezni stregla.

Sestre so imele časa in so ga venomer obkrožale. Prinašale so mu cvetja na postelj in zelenja iz gozda, ko so prihajale od fare. Ležal je pri odprttem oknu. Pred oknom zunaj se je razpenjal grm španskega bezga, ki je močno vonjal. Sonce je prosevalo skozi grm in obsevalo belo postelj.

Ker so bili dnevi dolgi, se je začel počasi spominjati vsega, kar se je bilo dogodilo. Podrobnosti so mu ostale še vedno nekam v meigli in nejasne. Vpraševal je sestre, ki so mu povedale, kolikor so vedele. Da ga je Janez odkopal izpod kamenja, so pravile. In da je večkrat vprašal po njegovem zdravju. Vse to ga je začelo zanemati in polotil se ga je kes.

»Mara mi je pa stregla! To je čudovito, kaki so ti ljudje. Prej, ko sem bil zdrav nič, zdaj pa vse.«

Dnevi in ležanje ga je mučilo in dolgočasilo, da ni vedel, kaj bi si počel. Hotel je ostati, pa so mu vsi domači branili. Tako si je želel, da bi mogel kam iti. Na Gore ga je posebno vleklo.

V večer je bilo. Španski bezeg je dišal. Pavle se je obračal na postelji in stokal. Soporno je bilo v izbi in neprijetno. Nenadoma pa ga je vsega prevzelo.

»Tvoje tu oko premilo,
zre na nas obrnjeno,
da tolažbo bi šelilo,
vsem, ki tebe iščejo...«

Marin glas je srebrnel, se dvigal in padal.

»Mara!« se mu je odtrgal in se je dvignil na komolec. Ona pa se je poredno zasmehala, odtrgal grozd cvetja z grma in ga je pognala skozi okno njemu na podzglavnik.

»Ná, da boš vedel, da je zunaj visoka pomlad.«

Zdaj bi bil rad on govoril Mari. Vse drugače bi ji povedal, kakor takrat, ko je bil pijan. Ne upa in ne more. Njegov šepet ne bi dosegel njenih ušes.

»Mara!« se mu izvije.

Ona pa je preprosta, kakor vsikdar:

»Ko ne moreš priti ti, sem pa prišla jaz! Novega ni kaj! Pač: cerkev že stoji. Spomladi jo bodo posvetili. Janez je na Vrhuncah gospodar, pa ima veliko dela! Pozdravlja, te!«

»Zakaj si tako dobrá, Mara? Za mene čutiš, ko sem...« V glasu je bila žalost in prošnja.

»Kako ne bi, ko toliko trpiš. Usmiljenje je meni ljubezen.«

Nič si ni upal, ni mogel od začudenja:

»O ljubezni govor?«

Mara se je prislonila k oknu in mu govorila zaupno:

»Pavle, zdaj ti bom odkrito povedala. Tvoja sem bila, še preden sem odšla od doma. Da si mi ti takrat besedo rekel, pa bi bila ostala. Pa nič za to. Zadnje leto te nisem marala, ker si bil tak. Saj veš sam... Na Javorje bi šla. Nikamor drugam ne grem. Tu bi bila, da bi bile Gore vsako uro pred mano. Tu na bregih bi živila in garala, da bi se moja pesemca slišala do Gor in do Preske, na bregove gorenjske in v bizejško ravnino. Še to ti povem: Takrat sem res lalala s cigani. Če ne bom gospodinja na Javorju, bom pa zvonarka na svetih Gorah, kakor je bila Pepa.«

44

Pavetu se je vrtelo v glavi in čutil je, kakor da bi sanjal.

»Mara!« je iskreno zaklical.

Zunaj so zapeli kosti, ki so se vračali.

»Pavle!« je pritrdila Mara v šepetu. »Ko boš pa zdrav, pa pridi! Ni treba nič mož!«

Zatrpel je in šepetal, da bi ničesar pred njo ne zamolčal:

»Mara, nisi me videla. Ne veš, kako sem grd v obraz!«

Zasmehala se je.

»Obrazi bodo vsi grdi, srca naj bodo vedno lepa. Pridi! Zdaj grem, da me ne dobe kosti pod oknom!« Odmaknila se je in odprla usta v pesem. Vso dolino je napolnil njen glas in dosegel vrhove, ki so goreli v škrlatnih plamenih sonca. Pastir nad dobravo je prisluhnih in kosti so utihnili, da bi ujeli njen pesem in čudovito vsebino iz nje. Njena pesem je bila vsem doživetje.

— — —

ko bo zadnja ura bila,
in bo smrt po nas prišla,
ti nas vodi, Mati mila!

Pelji nas pred Jezusa ...!«

Pri Osojnikovem križu se je ozrla na Gore, od koder se je belila nova cerkev. Potem je pokleknila h križu in molila:

»Bog, ti veš, da delam prav. Pomagaj mi, da bom prenesla vse, njegov skvarjen obraz in bolezni. Tebi v čast!«

Doma sta imeli z Lenčko lep večer...

Seno je dozorelo in prijetno dišalo. Po Josih so kosili na večer, ko se je rosa trave prijela...

Janez se je vživil v gospodarstvo. Vsak dan lepše se mu je zdelo imeti zemljo, biti ji gospodar, obdelovati jo in ljubiti. Nadzoroval je delo pri cerkvi, pa se vračal domov s hrepnenjem. Lojze ga je učil, kako naj seje in dela. Vsaka malenkost na gruntu ga je zanimala in ga privlačila. S posebno ljubezni pa je obiskoval svoje travnike nad Dramljo in rebri v Zagaju.

Vrgel si je koso na ramo in šel čez dobravo v Jos. Kosa je rezala ostro in popevala.

»Saj mi gre! Lojz me je dobro naučil!« Pogovarjal se je sam s seboj in rezal travo. Zmotil ga je Pavle.

»Janez!« je plaho poklical.

»O, Pavle! Mi greš pomagat?« Bil je vesel, da je prišel, čeprav je čutil, da mu gre trepet skozi telo. »Morda bo še enkrat poizkusil, da mi vzame Lenčko!«

Pavle je sedel na klepačko in si mel roko, kakor da ne bi vedel, kako bi začel.

»Si še kaj jezen name, Janez?«

Janez je odločno odkimal:

»Nič nisem jezen. Vse, kar si naredil, je bilo prav.«

Pavle se je obtožil:

»Razumeš, da sem delal vse to le radi Lenčke... In se je še Janez:

»Tvoj greh je majhen. Jaz sem ubijal in kradel, ker sem jo rad imel.«

Malo sta umolknila, kakor da bi poslušala šepet vode in ptičev v brezovini.

»Trpel si več kot jaz in zato nimam nobene pravice do nje.« Govoril je počasi in važno.

»Pavle!« Janezov glas je pel hvaležno.

»Midva sva se pa z Maro zmenila.«

Tedaj sta si oba oddahnila.

»Kako je bila dolga in težka pot do sreče!«

Pokimala sta in se veselo zamislila, dokler ju ni zdramilo slovesno zvonjenje s svetih Gor...

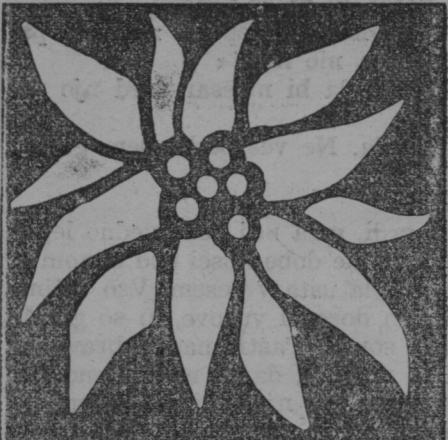
»Ti, kaj ko bi molila?« Janez je snel klobuk in začel, Pavle pa je odgovarjal.

»— — — odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom — — — Amen!«

»Ali greš nocoj na Gore? Likof bo. Pojdi, da bomo vsi skupaj.«

»Pa grem!« se je odločil Pavle.

Pri cerkvi je slovesno pritrkaval...

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

MALA OZNANILA**RAZNO:**

Zaboje v raznih velikostih odprodajamo stalno v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Nov mesarski voziček se proda; okopalnik in osipalnik, vse po nizki ceni. Poizve se v goštini Filipič v Celju. 1503

Kupim star harmonij, amerikanski, pokvarjen sme biti. Ponudbe: org. Grlje, Podplat. 1496

Ako želite imeti res dobre klobase, poslužujte se specjalne dišavne mešanice »AROMATIN«. 1251

Gostilno na račun vzamem takoj na deželi pod šifro »Gostiilna«. 1509

Singer šivalni stroj za šivilo in krojača proda poceni in proti garanciji mekanik Draksler v Mariboru, Vetrinjska ulica 11. Istotam popravila šivalnih strojev in koles. Zaloga novih in rabljenih koles. 1518

Hranilno knjižico za 100.000 Din, tudi v manjših svotah, in knjižico »Kmetski hranilni in posojilni dom« za 4000 Din kupim. Samo pisanne ponudbe na: Josip Badoko, Maribor, Betnavska cesta 31. 1502

*Težku**zimska hrana*

in premalo gibanja po zimi so dostikrat vzrok slabe prebave želodca, omotice, zaprtosti in ne-rednega delovanja črevesa. Stare bolezni se vsled hladnosti zopet izrazito pojavi. Hemeroidi, slabosti v želodcu, zaprtost, obolenja črevesov, splošno in prenaglo debelenje, glavobol, napetost telesa in omeglica. Posebno zrele in starejše osebe so podvržene vsem težkočam. Planinka čaj Bahovec čisti in tako blagotvorno deluje na celo telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje.

Zahtevajte v apotekah izrecno samo Planinka čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprt, ampak samo v zaprtih in plombiranih omotih po 20 D, polovični omoti po 12 Din in poskusni zavitki po Din 3.50. Pišite po brezplačen vzorec proizvajalcu: 1398

Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana.

Reč. S. br. 29550-33

Posteljne odeje samo z belo vato, močno prešite (domači izdelek), od Din 70-- naprej pri A. STUHEC, izdelovanje in specijalna trgovina post. odelj., Maribor, Stočna 5. 1508

Snežke

**galoše, čevlje za
slabo vreme in šport,
puloverje, rokavice, varovala
za ušesa i. t. d.
Najugodnejši nakup!**

HIF

Pri nakupu zimskih nogavic, pletenin in perila obrnite se na 1368
Maribor, Aleksandrova cesta 24, kjer dobite po tovorniških cenah.

Prvovrstni stanovski premog

(jak 5000 kalorij, brez žlindre in smradu) po 32 Din dobite vsako količino v Mariboru, Kopališka ulica 10, telefon 26-14, nasproti mestnega kopališča, zadaj za frančišk. cerkvijo. 1275

HRANILNE KNJIŽICE

vseh hranilnic in bank kupimo takoj. Ponudbe na: Bančno kom. zavod, Maribor. Za odgovor znamk za 3 Din. 1345

Spanški „vojaški“ roman
šaljivega junaka

**DON KIHOT
IZ MANČE**

nam bo pokazal, kaj so Španci čitali v zabavo, ko niso imeli vojske. Roman stane 12 Din broširan in 20 Din vezan. Na-
roča pa se v

Tiskarni sv. Cirila Maribor-Ptuj.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili na zadnji poti, ko smo izročili materi zemlji dragega moža, dobrega očeta, ljubljenega brata, svaka

MLAKER LOVRA

izrekamo iskreno zahvalo. Posebno g. župniku za ganljivo slovo ob grobu, vsem darovalcem vencev ter vsem za iskrene izjave sožalja!

Jelšovec, dne 31. decembra 1936.

Franciška Mlaker, žalujoča žena, brat, otroci in svakinje.

**Denar naložite najbolje in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru**

Gospodarska ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.